

Katrs, kas nākat, paņemiet pie rokas kaimiņu

Kā pensionāram uzlabot savus dzīves apstākļus, cik tas ir atkarīgs no valsts, cik – no pašvaldības, bet cik – no sa? Par šiem jautājumiem diskutēja Preiļu un Līvānu pensionāri kopā. Foto: M. Rukosjuvs

Vecāka gadagājuma Preiļu iedzīvotāji šīs nedēļas sākumā pulcējās novada domes sociālā dienesta dienas centra sarakojumu zālē, lai piedalītos diskusijās par vecāka gadagājuma cilvēku iespējām un šķēršļiem līdzdalībai sabiedriskajos procesos. Diskusija notika projekta «Pensijas vecuma iedzīvotāju aktivitātes paaugstināšana kultūrsociālo problēmu risināšanai Latgales reģionā». Projektu sagatavojusi Līvānu novada pensionāru apvienības vadītāja VENERANDA CAUNE ar sabiedriskā fonda «Baltā māja» atbalstu.

Projekts tiek realizēts trijās daļās. Pirmajā daļā turpinās diskusiju cikls par jautājumiem,

kas saistīti ar vecāka gadagājuma cilvēku problēmām, viņiem mēģinot iesaistīties sa-

biedriskajās aktivitātēs. Līvānu pensionāru tikšanās ar vecāka gadagājuma cilvēkiem un kopīgas diskusijas notikušas jau Ludzā, Balvos, Krāslavā, Rēzeknē. Šoreiz bija kārta Preiļiem. Līdzīga tikšanās paredzēta arī Daugavpilī.

Projekta otrajā daļā iecerēts pasākums «Latgales dzīvot-prieks», kas notiks 9. augustā Līvānu novada Rožupes pagasta estrādē. Uz to būs aicināti Latgales reģiona dzie-

došie un dejojošie pensionāri, kuri sniegs koncertu. Viņiem būs iespēja arī līdzdarboties septiņās radošajās darbnīcās.

Projekts noslēgsies 18. augustā ar semināru Līvānos Latgales reģiona pensionāru organizāciju aktivistiem. Tā laikā tiks izanalizēti un apkopoti projekta gaitā gūtie rezultāti un darīti zināmi 204 vietējām Latvijas Pensionāru federācijas apvienībām.

Turpinājums 2. lappusē.

Mācības Sutru pamatskolā nav atsāktas

Vakar, 6. maijā, Sutru pamatskolā mācības vēl nebija atsāktas, šādu informāciju telefonsarunā «Novadniekam» sniedza skolas direktors Māris Grigalis. Laikraksts jau ziņoja, ka Sutru pamatskolā notikusi masveida saslimšana ar zarnu infekciju, kuras rezultātā 17 slimnieki hospitalizēti, bet vairāki desmiti skolēnu ārstējas mājās apstākļos ģimenes ārsta uzraudzībā. Kopš 28. aprīļa mācības skolā nenotiek.

Mācības Sutru pamatskolā nav atsāktas arī šonedēļ, kaut

arī vakar skolā ieradās daži skolēni. Viņiem tika dota iespēja darboties pie skolas datoriem.

Māris Grigalis «Novadnieku» informēja, ka veikta visas skolas dezinfekcija. Ar dezinficējošu šķīdumu apstrādātas klausu telpas, tualetes, gaiteni, durvis, iekārtas, mēbeles. Dezinficējošs šķīdums izsniegts arī slimo skolēnu ģimenēm dzīvesvietas telpu apstrādei. Dezinfekcijas līdzekļus piegādājusi Valsts aģentūras Sabiedrības veselības aģentūras Rēzeknes filiāle.

Sutru pamatskolas direktors informēja, ka no minētās aģentūras saņemta oficiāla

atbilde, kurā teikts, ka pēc laboratoriski veiktajiem mikrobioloģiskajiem pētījumiem skolas pārtikas bloka darbiniecēm šigella nav atklāta un viņas var atsākt darbu skolas ēdināšanas blokā.

Joprojām nav skaidra dizentērijas izcelsmes vieta. Kā apgalvojoja direktors, piena, gaļas un maizes izstrādājumi tiek iepirkti no sertificētiem pārtikas uzņēmumiem «Preiļi siera», «Rīgas miesnieks», «Daugulis un Co», bet pārējās pārtikas preces – vietējā veikalā. Veicot skolas akas ūdens izmeklējumus, tas atzīts par lietošanai derīgu. Tomēr, izmantojot pašreizējo si-

tuāciju, kad ūdens patērēts skolā samazinājies, tiek veikta artēziskās akas pārbūve.

Skolēniem, atgriežoties skolā, jāuzrāda ģimenes ārsta izsniegta izziņa par veselības stāvokli. Izziņu sagādāšana aizņem vairākas dienas, jo notiek analīžu laboratoriska izmeklēšana, lai novērstu atkārtotu inficēšanās iespēju.

Māris Grigalis ir nobažījies, jo kamēr nav atrasts un skaidri noteikts dizentērijas rašanās avots, kā arī pieņemti mēri tā novēršanai, pastāv iespēja inficēties atkārtoti.

L.Rancāne

● Trešdienas intervija ar
Daugavas slimokases
Preiļu filiāles vadītāju
Viktoriju Šmuksti

⇒ 3. lpp.

● Aktuāli lauksaimniekiem

⇒ 4. lpp.

● Valstī vecākajam folkloras
ansamblim «Naktineica» —
50 gadi

⇒ 5. lpp.

● Ceļojums uz Holandi
pēc pavasara

⇒ 8. lpp.

● Policijas ziņas

⇒ 10. lpp.

Attīstības padome «Daugava» atbalstījusi projektus

2. maijā notika īpaši atbalstāmā reģiona attīstības padomes «Daugava» kārtējā sēde. Kā informēja padomes priekšsēdētāja Irēna Šaitere, izskatīti un atbalstīti seši jauni projekti. Padomes atbalstu saņēmis Preiļu novada domes projekts «Infrastruktūras sakārtošana Preiļu novadā – Preiļu muižas un Preiļu katoļu baznīcas alejas (Raiņa bulvāra) rekonstrukcija», zemnieku saimniecības «Bernānu Cakuli» projekts «Tūrisma mītnes labiekārtošana pakalpojumu kvalitātes nodrošināšanai», individuālā uzņēmuma «Laura plus» projekts fotocentra izveidošanai Preiļos, SIA «ISI» projekts pamatlīdzekļu modernizācijas pirmajam posmam, zemnieku saimniecības «Dadzīši» projekts saimniecības attīstīšanai un zemnieku saimniecības «Kļavas» projekts «Kokogļu ražošanas attīstība». Šie projekti jau tuvākajā laikā tiks nodoti tālākai izskatīšanai un atbalsta saņemšanai Reģionālajā fondā.

Apsēkos projektus piecās pašvaldībās

Reģionālā fonda speciālisti 7. maijā apsekos piecās pašvaldības, kur iepazīsies ar projektu realizācijas gaitu. Apsēkojamo objektu sarakstā ir zemnieku saimniecības «Jaundzelzava», «Dižozols» un «Jūzepeņi» Saunas pagastā, zemnieku saimniecība «Pumpuri» Stabulnieku pagastā, zemnieku saimniecība «Galēni» Galēnu pagastā, zemnieku saimniecība «Kaijas» Silajāņu pagastā, kā arī Riebiņu pagasts, kur tiek realizēts pašvaldības izstrādātais projekts.

INFORMĒ 01

Cilvēki kļuvuši beztbildīgi

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Preiļu nodaļas sakaru punktā aprīlī tika saņemti 83 operatīvie izsaukumi. No tiem 76 izsaukumi bija uz ugunsgrēkiem, bet septiņos gadījumos lūgta tehniskā palīdzība.

Aprīlī izdeguši 508 hektāri kūlas, viens hektārs kūdras, nodegušas divas dārza mājiņas, četras dzīvojamās mājas un 11 saimniecības ēkas. Visiem ugunsgrēkiem raksturīgais izcelšanās iemesls ir kūlas dedzināšana un neuzmanīga rīcība ar oguni.

Vadoties no statistikas datiem, ar katru gadu pieaug ugunsgrēku skaits, un tas liecina, ka cilvēki kļuvuši beztbildīgāki. Iedzīvotāji ir informēti, ka kūlas dedzinātājus soda pēc Administratīvo pārkāpumu kodeksa ar naudas sodu. Ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbiniekiem atliek tikai aicināt iedzīvotājus nededzināt pārno zāli un saudzēt dabu un savu īpašumu.

V. Rikovs,

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta
Preiļu nodaļas vada komandieris

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Ministre tiksies ar iedzīvotājiem

Lai uzklausītu sūdzības un ieteikumus par veselības aprūpes problēmām, veselības ministre Ingrida Cīrcene trešdienas pēcpusdienas atvēlēs iedzīvotāju pieņemšanai, vēsta Veselības ministrijas Komunikācijas nodaļas pārstāve Laura Bundule. Trešdienas tikšanās ar iedzīvotājiem I.Cīrcene plāno no pulksten 15 līdz 17.

Kažociņš britu pilsonību saglabās

Satversmes aizsardzības biroja (SAB) direktors Jānis Kažociņš dubūlpilsonību saglabās vēl trīs gadus. Ģimenes apstākļu dēļ viņš ir saistīts ar kādu pienākuma izpildi, kas viņam šajā laikā liedz no Lielbritānijas pilsonības atteikties. Piektdien par Kažociņa apstiprināšanu amatā uz pieciem gadiem nobalsoja 55 Saeimas deputāti.

Imantam Ziedonim — 70

Dzejnieks Imants Ziedonis 3. maijā svinēja savu 70. dzimšanas dienu. Ceļu strādnieks, skolotājs, bibliotekārs, redaktors, Rakstnieku savienības valdes sekretārs, Latvijas Kultūras fonda priekšsēdētājs, deputāts, Ministru prezidenta padomnieks, Ministru kabineta mūža balvas laureāts un triju Zvaigžņu ordeņa kavalieris saņēma apsveikumus un laba vēlējumus gan no kolēģiem, gan no politiķiem un uzņēmējiem. Īsi pirms dzejnieka dzimšanas dienas iznācis viņa jaunākais dzejoļu krājums «Trioletas».

Eiropas nedēļa Latvijā

Šī nedēļa Latvijā paies zem Eiropas nedēļas zīmes, ar informatīvām kampaņām cenšoties pārliecināt iedzīvotājus 20. septembra referendumā nobalsot par iestāšanos ES. Eiropas nedēļa pirmdien tika atklāta Doma laukumā, kas rīdziniekus, kā novēroja «Novadnieks», atstāja diezgan vienaldzīgus, bet lielākie interesenti bija dažādu ar Eiropas Savienību saistītu organizāciju pārstāvji un to paziņas, kā arī žurnālisti. Aptaujātie rīdzinieki, kuri pasākumu ignorēja, atzina, ka šādas «politinformācijas» rada pretēju efektu, un nedomā, ka telti iegūtā informācija nospēlēs izšķirošo lomu viņa izvēlē par vai pret Eiropas Savienību. Optimistiskāki bija jaunieši, kuri cer, ka eiropusiņš, kas braukās pa Latvijas novadiem, piesaistīs viņu vienaudžu uzmanību. Atgādināšu, ka šai informēšanas kampaņas organizēšanai valsts iedalījusi 1,5 miljonus latu.

Pērn Latvijā bijusi zemestrīce

Pagājušā gadā Latvijā tikuši novēroti vāji seismiski notikumi un, iespējams, viens no tiem varētu būt zemestrīce, informē Valsts ģeoloģijas dienests. Visspēcīgākā seismiskā aktivitāte tika reģistrēta Rīgas līcī — 2,1 balles. Latvijā seismiski aktīvākā teritorija ir Dagdas apvidus un Irbes šaurums.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo

redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(trešdien, sestdien).

INFORMĀCIJA

Katrs, kas nākat, paņemiet pie rokas kaimiņu

Sākums 1. lappusē.

Iespējams, ka pavasarīgā saulīte un siltums, kas šopavas tik reti ieliks mājās, bija par iemeslu tam, ka klātesošie Preiļu pensionāri bija skaitāmi tikai dažos desmitos. Esiet aktīvāki un vairāk centieties iziet no mājas, pensionārus uzmundrināja Veneranda Caune. Katrs, kas nākat, paņemiet pie rokas līdz kaimiņu, viņa aicināja, atgādinot, cik svarīga vecajiem cilvēkiem ir tieši šāda vienotības izjūta un iespēja pabūt sabiedrībā, iesaistīšanās savu problēmu risināšanā.

Es nebiju cerējusi, sarunā ar «Novadnieku» teica Veneranda Caune, ka jau pirmā projekta daļa izrādīsies tik vērtīga. Tā ir svaigu domu ietilpinātā mūsu un arī citos pensionāru kolektīvos. Ipašas izjūtas, tiekoties ar Līdzas pensionāriem, kā arī Balvas, kur pensionāri atzīmējuši savas apvienības pastāvēšanas pirmās 200 dienas. Livā-

nos pensionāru apvienība darbojas jau astoņus gadus.

Venerandai Caunei uz tikšanās ar Latgales pilsētu pensionāriem līdzī dodas arī fonda «Baltā māja» darbinieces, kas labi prot vadīt darba grupas un diskusijas. Pēc Venerandas Caunes plašā ziņojuma par Livānu pensionāru aktivitātēm, kuras regulāri atspoguļotas laikrakstā «Novadnieks», arī Preiļu vecie ļaudis tika aicināti uz līdzdalību darba grupās. Viena no grupām diskutēja par jautājumiem «Kādas kultūras aktivitātes pensionāri apmeklēja agrāk un ko vēlētos tagad darīt? Kas traucē to darīt?», bet otra — «Kādā veidā pensionāri var papildināt savu budžetu? Kas traucē to darīt?». Pēc tam grupas apmainījās. Vienlaikus tika veikta aptauja ar mērķi izziņāt pensijas vecuma Latgales iedzīvotāju viedokli par valsts kopumā un katrā pašvaldībā notiekošajiem sabiedriskajiem procesiem. Pensionāri atbildēja uz

anketas jautājumiem.

Vecie ļaudis valsti tiek diskriminēti ne tikai ar mazajām pensijām, bet arī daudzās citās lietās, kas jaunāka gadagājuma cilvēkiem pat paliek neievērotas. Piemēram, braucot ceļojumā uz ārzemēm, apdrošināšanas firmas neapdrošina cilvēkus, kuri vecāki par 70 gadiem. Diskriminācija izpaužas arī tādējādi, ka bankas veciem cilvēkiem neizsniedz aizdevumus. Viņi nevar uz kredīta iegādāties pat mobilos telefonus, kas tiem būtu nepieciešami.

Preiļu pensionāri izteica savu neapmierinātību, ka viņiem nav iespēju piepelnīties, pārdodot pašu rokām darinātos izstrādājumus. Pensionāre, kura noadījusi pāris zeķu vai cimdu pāru un vēlas tirgus nomalē to pārdot, tiek patrenkta, jo viņai nav nedz licences, nedz tirgošanās atļaujas, nedz citu «papīru», kas to atļautu darīt, viņa tiek pielīdzināta uzņēmējam, kas tirgojas ar daudzām precēm.

Taču pensionāram nav līdzekļu visu šo dokumentu iegūšanai un nodokļu maksāšanai, bet tiek liegta pat niecīgāka iespēja piepelnīties.

Veneranda Caune cita starpā pastāstīja par Livānu pašvaldības attieksmi, nedaudz pieverot acis uz šo nelikumību, jo pilsētā ir vieta, kurā vecie ļaudis var netraucēti pārdot pašādītu cimdu pāri, vai puķu pušķīti. Šāda vieta varētu tikt izveidota arī Preiļos, skvērā pie sociālā dienesta dienas centra ēkas. Šo ideju atbalstīja arī novada dome, sociālā dienesta vadītāja Dina Vucāne, kas piedalījās diskusijās.

Diskusiju Preiļos palīdzē organizēt Psiholoģiskās un sociālās palīdzības centrs «Mūsmājas», ciemiņus ar skaistām dziesmām sveica Preiļu pensionāru koris, bet garšīgu, lielu klingerī kā ciemkukuli līdzī bija atveduši Livānu pensionāri.

L.Rancāne

Uzvara ģimnāziju spartakiādē

Preiļos notikušajā Valsts ģimnāziju spartakiādē pirmo vietu izcīnīja Preiļu Valsts ģimnāzijas komanda. Otrajā vietā ierindojās Rīgas Valsts 1. ģimnāzija, bet kā trešās vietas ieguvēji mājup devās

Draudzīgā aicinājuma Cēsu Valsts ģimnāzija.

Preiļieši nepārspēti palika vieglatlētikā. Arī meiteņu volejbola komanda ieguva pirmo vietu. Punktu kopējā pūrā ieguldījumu deva arī otro vietu

ieguvēji — meiteņu un zēnu basketbola komandas. Savukārt zēniem volejbolistiem rezultāts bija pieticīgāks — piektā vieta.

Ģimnāziju spartakiādes uzvarētāji saņēma kausus, bet

visi pirmo vietu ieguvēji spēcīgas krūzītes ar uzrakstiem.

Valsts ģimnāziju sporta svētkos bija atvēlēts laiks arī diskotēkai un citām izklaidei.

L.Rancāne

Gultas dienas vērtību slimnīcās varēs palielināt

29. aprīlī notika Daugavas slimnīcās valdes ārkārtas sēde, kurā tika izskatīts jautājums par gultas dienas vērtību lokālajās slimnīcās. Valdes sēde tika sasaukta pēc Ogres slimnīcas vadības lūguma, jo šī slimnīca vēlējas iepriekš noteikto gultas dienas vērtību (10,50 latu) palielināt līdz 11 latiem.

Kā «Novadnieku» informēja Preiļu rajona padomes izpilddirektore Aina Pastore, ņemot vērā iespējamos finansu resursus, pagaidām gultas dienas vērtību slimnīcās teritorijā esošajām lokālajām slimnīcām palielināt nav iespējams. Tas nozīmē, ka arī Preiļu un Livānu slimnīcās gultas dienas vērtība paliks līdzšinējā. Tomēr iespējamas

arī izmaiņas, jo finansējums medicīnas aprūpei varētu tikt palielināts. 10. maijā paredzēta Daugavas slimnīcās ārkārtas sēde, kurā jautājumu par gultas dienas vērtības palielināšanu varētu izskatīt atkārtoti.

Preiļu un Livānu slimnīcām apstiprināts parāda par rentģenaparātūras iegādi atmaksas grafiks. Kā atzīmēja

A.Pastore, abām medicīnas iestādēm līdz gada beigām ik mēnesi jānomaksā stingri noteikta naudas summa. Livānu slimnīcai tie ir aptuveni pusotra tūkstoša latu mēnesī, bet Preiļu slimnīcai — nepilni divarpus tūkstoši latu.

L.Kirillova

Putnu birzi Madonā stādīja arī preiļieši un livānieši

Sestdien, 3. maijā, Madonā notika to pilsētu un pagastu pārstāvju salidojums, kur pašvaldību ģerboņos attēloti putni. Uz Madonu bija devušies arī delegācijas no Preiļiem un Livāniem.

Kā «Novadniekam» pastāstīja Preiļu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Maija Paegle, pirmais šāds pilsētu salidojums pēc noticis Gulbenē, šogad ciemiņi bijis vairāk, jo piepulcināti arī vairāki spārnotie pagasti. No Preiļiem uz Madonu devās novada domes priekšsēdētājs Vladimirs Ivanovs, kultūras centra direktors Guntis Skrim-

blis, mūzikas skolas direktors Alberts Vucāns un domes deputāte Daina Pliča. Livānu novadu Madonā pārstāvēja domes deputātes Veneranda Caune, Jevģēnija Reinbaha, novada domes priekšsēdētāja vietnieks Jānis Klaužs, domes darbiniece Elita Matīsona un dzīvokļu un komunālās saimniecības priekšnieks Aleksandrs Jevdokimovs.

Salidojuma dalībnieki noklausījās stāstījumu par Madonas vēsturi, izaugsmi un to, kā madonieši dzīvo un strādā šodien. Viesi Madonā apmeklēja arī pašvaldības uzņēmumus, tajā skaitā slimnīcu, pansionātu, ģimnāziju, ko-

munālās saimniecības uzņēmumus. Taču centrālais pasākums bija pirmo kociņu stādīšana parkā starp divām ielām iecerētajā Putnu birzī. Kopš sestdienas tur plaukst un zaļo arī seši Preiļu delegācijas iestādītie bērziņi un dižskābarži. Pa seši kociņi birzī iestādījuši arī livānieši.

Madonas mākslas skolas audzēkņi, gatavojoties viesu uzņemšanai, bija sarūpējuši arī izstādi, kur dažādā tehnikā izstrādātajos darbos attēloti putni no pilsētu un pagastu ģerboņiem. Maija Paegle teica, ka Preiļu krauklis, acimredzot, kaimiņu rajonā esot populārs, jo bijis redzams astoņos bērnu darbos. Simpātis-

kākais no visiem kraukļiem bijis darināts sarežģītā tehnikā, tāpēc tā autorei, kādai četrpadsmit gadus vecai mākslas skolas audzēknei, Preiļu novada domes delegācija atstājusi dāvanu. Balva gaida arī tās Madonas mākslas skolas meitenes, kuras bija uzzīmējušas Livānu ģerbonī attēloto vanadziņu.

Kā «Novadnieku» informēja Livānu novada domes deputāte Veneranda Caune, nākamgad spārnoto pašvaldību salidojums notiks Grobiņā. Arī Preiļu un Livānu novadu pārstāvji dosies ceļā, jo, kā atzina V.Caune, šādas tikšanās bagātina.

L.Kirillova

TREŠDIENAS INTERVIJA

Manā žurnālistes ikdienā ir nācies tikties un runāties ar ļoti daudziem cilvēkiem. Ar vieniem saruna rit nopietni, smagnēji. Ar citiem – viegli un atraisīti. Parasti tādās reizēs sev par pārsteigumu atklāju sarunu biedra it kā zināmās, bet nepamanītās personības šķautnes. Tā bija arī intervijā ar Daugavas slimokases Preiļu nodaļas vadītāju VIKTORIJU ŠMUKSTI. Ja atceraties, pirms kļūt par slimokases vadītāju, Viktorija bija bērnu dakterīte. Saviem darba pienākumiem pa vidu paspēj aktīvi darboties arī sabiedriskajā sfērā.

● Četrgadīgā mēlpiete Viktorija Buku muižas pagalmā pie sava mīlā margrietīņu krūma.

...lai tev iepatīkas tas, ko tu dari

— Kādas ir vistālākās atmiņu ainiņas no tavas bērnības?

— Skaistas... Atceros sevi no triju gadu vecuma, kad mani vecāki no Krāslavas rajona jau bija pārcēlušies uz Rīgas rajona Mālpils ciemu, kur Buku muižā darbojās lauksaimniecības mehanizācijas skola. Vecāki strādāja skolā, turpat arī dzīvojām.

Tās bija piecdesmito gadu beigās. Iztikšana nekāda spoža vis nebija, bet kopš tā laika mani mājā kolektīvisma un draudzības sajūta, jo skolas darbinieki un viņu bērni jutās kā viena liela ģimene. Bērnu pulks visos skolas notikumos bija iekšā. Ārpus skolas brauca reti, dzīve ritēja uz vietas savā pasaulē.

— Vai esi saglabājis kontaktus ar saviem bērnības draugiem?

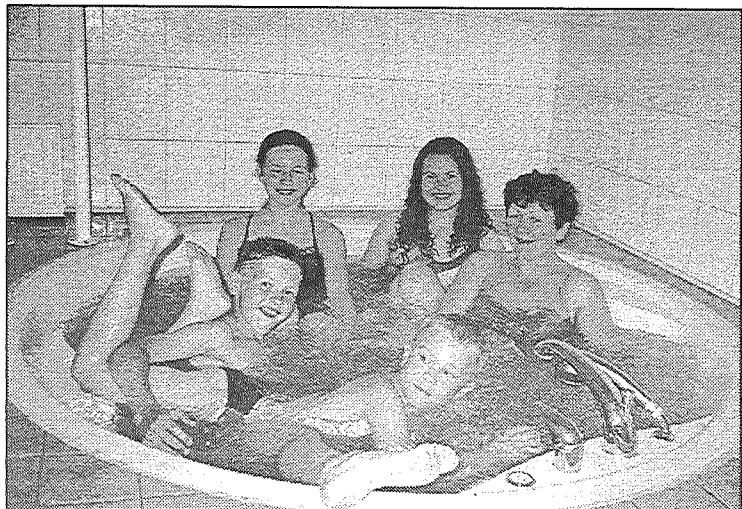
— Jā. Mana bērnības draudzene tagad dzīvo Smiltēnē. Viņas mamma bija ļoti draudzīgās attiecībās ar manu mammu, mēs, savukārt, arī spējam saglabāt kontaktus. Tiekamies reti, taču joprojām esam saglabājušas kopš bērnības gadiem iekoptās tradīcijas un sirsnīgumu attiecībās.

— Vai skolas gadi ko izmainīja tavā dzīvē?

— Astoņgadīgā skola atradās trīs kilometrus attāļajā Mālpilī. Klases nebija lielas, ap divdesmit bērnu, taču arī tur bija izteikta kolektīva sajūta. Kad vēlāk aizgāju mācīties uz Siguldas vidusskolu, saskāros ar dzīves ārpusi – svešākiem cilvēkiem. Tas nebija sāpīgi, tikai reizēm kā brīnums – kā tad tā, sam viena klase, bet sadalījušies dažādās grupās.

To, ka es mācīšos par ārstu, bija izlēmusi jau Mālpilī. Tur strādāja visu mīlota daktere Birģele, liela autoritāte vietējā sabiedrībā. Iespējams, ka vecāki prata pateikt un mani nemanāmi iespaidot profesijas izvēlē. Viņiem gribējās, lai esmu ārste, taču izvēli neuzspieda un pie tās es nonācu pati.

Kad stājos institūtā, izvēle jau bija skaidra – pediatrija. Man likās, ka es varēšu labāk palīdzēt tieši mazuliem, spēšu rūpēties un gādāt par viņiem. Vēlāk biju ļoti priecīga, ka esmu izvēlējusies tieši to, kas man patīk. Strādādama Mazsalacas lauku slimnīcā, esmu ārstējusi arī pieaugušos, bet ar bērniem man labāk saskanēja.

● Ūdensprieki tik ne tikai Viktorijai (pirmā no labās), bet arī viņas meitām Zanei (pirmā ko kreisās) un Baibai, dēlam Mārtiņam un radu puikam Jurim.

— Kur bija tava pirmā darba vieta?

— Valsts sadalē izvēlējos Mazsalacu, kur divus gadus jau biju strādājusi praksē. Zināju, ka tur vajag dakteri, jo kolēģe bija aizgājusi dekrēta atvaļinājumā. Rīgā noteikti negribēju strādāt. Laikam tie bija patstāvības meklējumi. Es negribēju palikt vecāku tuvumā.

Man liekas, ka tagad bērni domā savādāk, un tas ir forši. Neteikšu, ka manas meitas uzreiz būtu gatavas nākt strādāt Preiļos. Bet nav arī tā, ka kategoriski pret to iebilstu. Jaunieši pamazām saprot, ka darbs nav iespējams tikai Rīgā, bet arī citur. Galvenais, lai būtu darbs, kas tev patīk, un lai tu varētu saņemt pietiekami lielu atalgojumu. Un tikai nākamais rādītājs viņiem ir tas, kur tu dzīvo un vai vari pilnībā nodrošināt savu sadzīvi. Kad es ar saviem bērniem runāju par šīm sadzīves lietām, nākas secināt, ka, piemēram, Preiļos viņiem liekas gluži jauki, ka te palikt nav kauns.

— Vai tev pašai arī liekas, ka Preiļos ir jauki?

— Ļoti jauki. Goda vārds! Pirmkārt, dzīves ritma dēļ. Šķiet, ka lielpilsētas ritmam es vairs netieku līdzī. Te viss notiek rimtāk. Otra lieta ir lauku tuvums. Sešus kilometrus no Preiļiem lauku mājās tagad dzīvo mani vecāki. Šīs mājas ir tik sasniedzamā attālumā. Ierodos tur un jūtos pavisam citā vidē. Lielā pilsētā tas nav iespējams. Un vēl šeit pietiekami daudz kas notiek, lai cilvēks to visu varētu izlietot. Protams, Rīgā notiek daudz kas vairāk, bet rīdzinieki noteikti nav tie čaklākie pasākumu apmeklētāji. Ja runā, ka Preiļos nekas nenotiek, tad tas nav tiesa, gluži vienkārši runātāji sēž mājās un nekur neiet.

Tomēr ir kāda lieta, ko mūsu pilsētai var minēt kā trūkumu. Tas ir samērā sliktais ceļš līdz Rīgai, šoseja pārāk noslogota, grūti braukt. Jaunieši labprāt nāktu uz Preiļiem strādāt, ja viņiem būtu iespēja sēsties mašīnā un jau pēc divām stundām pa ātrgaitas šoseju nokļūt Rīgā uz koncertu vai teātra izrādi. Ko mums vēl no Rīgas vajag? Vienīgi iespēju.

Preiļos ir jauki arī tāpēc, ka es te nedzīvoju viena, bet ar savu ģimeni, ka darbs, ko daru, ir vajadzīgs. Pieļauju, ka, lielā pilsētā dzīvojot,

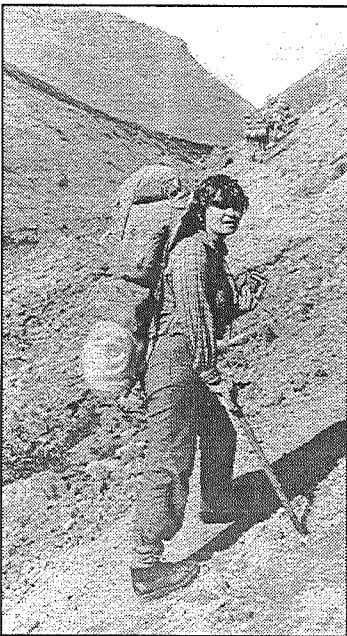
● Daugavas slimokases Preiļu nodaļas vadītāja Viktorija Šmukste ir pārliecināta, ka iedzīvotāju veselības aprūpē galvenais ir pacientu primārā aprūpe, lai nevajadzētu tērēt naudu daudz dārgākajai ārstēšanai stacionārā. Foto: M. Rukosjuvs

ši sajūta nebūtu tik izteikta.

Istenībā man ir grūti justies vajadzīgai, jo slimokasi daudz biežāk bar un nievā nekā uzliela. Man svarīga sirdsapziņas sajūta, ka patiesībā tas tā nav, ka mans darbs te ir nepieciešams.

— Kā tu vispār nokļuvi Preiļos?

— Samērā mistiski un sabiedrībai diezgan neizprotami. Kad es biju divus gadus nostrādājusi Mazsalacā un vēl gadu Valmieras slimnīcā, mani pierunāja kalnieši no Preiļiem. Lieta tāda, ka jau studiju gados mums bija izveidojusies sportiska kalnos kāpēju grupa. Arī pēc institūta turpinājām kalnu pargājienu. No Viļāniem, Palsmanes, Valmieras un citām vietām satikāmies Rīgā un devāmies ceļā. No Preiļiem mūsu kompānijā neiztrūkstošs bija Juris Urtāns. Bet reiz gadījās tā, ka grupā bija arī dakteri Marta Veita un Imants Bočkāns. Tieši tolaik Preiļos bija grūti ar bēr-

● Plecos 25 kilogramus smaga mugursoma, vienā rokā fotoaparāts, otrā – leduscirtnis. Viktoriju gaida stāvs kāpiens Kaukāza kalnos. Foto no V.Šmukstes atbumba

nu ārstiem, vairākas dakterītes bija aizgājušas dekrēta atvaļinājumos. Tā kā mani trīs obligāti nostrādājamie gadi bija galā, ļāvos pierunāties.

Kopš 1982. gada uzskatu sevi par preilieti, lai gan dažas lietas tomēr redzu savādāk nekā tie, kuri šeit dzimuši un auguši. Bieži dzirdu apmēram tā, sak, ko nu mēs, tie čūļi jau mūs, čangaļus, nenovērtē un neciena. Preilieši sevi nostāda pret livāniešiem, bet livānieši atkal pret preiliešiem. Klausos to visu no malas un dusmojos – nu nav tā, kā jūs runājat. Svarīgi ir pašam justies vērtīgam un nozīmīgam. Tāda nostāja tikai rada destruktīvas noskaņas sabiedrībā. Nevajag kašķēties un tērēt spēkus strīdīem, pa to laiku var daudz laba izdarīt.

— Kā tu kļuvi par slimokases vadītāju?

— Tas bija interesants laiks – 1994. gada sākums. Iepriekšējā gadā Latvijā sākās veselības aprūpes reforma, sāka veidot arī pirmās slimokases. Reformas aprīses bija neskaidras, mediķi nezināja, kas viņus gaida, par ģimenes ārstiem arī vēl neko nezināja. Tajā laikā biju jau precējusies, dzima bērni. Man vajadzēja domāt arī par viņu nākotni.

Rajona padomē man piedāvāja sākt veidot slimokasi. Sākumā es kategoriski atteicos, jo likās, ka vadītāja amats ir vienkārši kaut kas briesmīgs, ka es ar to netikšu galā. Tomēr sadūšojos un aizbraucu uz Valsts slimokasi, kuru tolaik vadīja Imants Bočkāns. Liekas, sākumā arī viņš īsti neticēja, ka es tikšu galā. Tomēr padomāju un devu savu piekrišanu jaunajam amatam.

Slimokases veidojās smagi – likumdošanas nebija, pašiem vajadzēja izstrādāt līgumus, izlemt, kāds šajos jauninājumos būs naudas ceļš līdz pacientam un ārstam. Rīgā nekad neteica, ka tas, ko esmu izdomājusi, ir galīgās mulķības. Runājāmie un gudrojam, kā labāk rīkoties. Slimokase Preiļu rajonā veidojās pilnīgi tukšā vietā. Meklēju

telpas un darbiniekus.

Bija žēl atstāt ārsta darbu. Bet tad kādā bloknotā atradu vienu gudru domu – ja tu nevari darīt to darbu, kas tev patīk, lai tev iepatīkas tas, ko tu dari. Dōmāju, lūk, tas ir svarīgi! Tagad es ar pārliecību varu apgalvot, ka man patīk tas, ko es daru.

— Veselības aprūpes reforma joprojām turpinās, problēmu daudz. Vai bija iespējams arī izvairīties no kādiem sarežģījumiem?

— Nedomāju, ka viss izdarītais ir slikti. Ir tā, kā tas ir, tomēr vis-svarīgākā ir mūsu attieksme pret notiekošo.

Objektīvi slikti, ka veselības aprūpei ir ļoti maz naudas, un šī nauda ir nesabalansēta ar nepieciešamo pakalpojumu grozu. Bet pārmetumi par to, kādā veidā reforma notika, patiesībā ir tikai emocijas. Gan pacienti, gan ārsti taču nākam no vienas pagātnes. Mēs nevaram uzreiz būt ļoti toleranti viens pret otru. Pacients ir pieradis un uzskata, ka viņam pienākas viss, ko vēlas. Tomēr tiek aizmirsts, ka arī pašam kaut kas jādara savas veselības labā. Arī ārsti jūtas nenovērtēti, jo saņem algas, kuru līmeņa raksturošanai pat grūti atrast pienācīgu vārdu. Tas rada apstākļus, kad neapmierinātība reizēm diemžēl tiek izgāzta uz pacientiem.

Mums visu gribas ļoti ātri un uzreiz. Arī labu veselības aprūpi gribas tūlīt. Bet tik lielus darbus nevar ātri un vienlaikus labi izdarīt. Kad runā par valdības vai ministra simts dienām un ir sašutuši, ka nekas dižs jau vēl nav noticis, man prātā gluži cits vērtējums. Tas taču ir labi, ka nekas sliktas nav noticis, tāpat darbs turpinās, tāpat ir labi. Šķiet, tieši tāpēc, ka veselības reformu nepārtraukti steidzina, rodas arī kļūdas. Bieži vien kļūdas tiek mākslīgi izvilktas visu acu priekšā un vēl uzkuirinātas, jo tas ir izdevīgi politisko spēku savstarpējos cīņos.

— Vai tu veselības aprūpē saskati arī kādu gaišāku stariņu?

— Ja runājam pa jokam, tad Preiļos gaišs stariņš ir kaut vai tas, ka neviens no mūsu ārstiem pēdējo desmit gadu laikā no pilsētas prom nav aizbraucis. Diemžēl neviens jauns dakteris nav arī atbraucis.

Ja nopietni, tad pozitīvas pārmaiņas tik drīz nav gaidāmas. Neticu brīnumiem, jo simts miljonus latu medicīnai neviens neiedos ne pēc simts dienām, ne pēc gada. Daudziem cilvēkiem vēl ilgu laiku smagi jāstrādā un jātērē daudz budžeta līdzekļu, lai atrastu mūsu apstākļiem vispiemērotāko risinājumu.

— Kā tu sevi iepriecini brīvajos brīžos?

— Mani iepriecina mani bērni. Cenšos saglabāt ar viņiem mīlas un labas attiecības. Šķiet, ka tas izdodas. Vēl priecājos adot un lasot grāmatas. Ļoti patīktu ceļot, taču tas prasa naudu. Vēl man ļoti patīk darboties Preiļu sieviešu klubā. Tā ir vienreizēja iespēja bagātināties.

L.Kirillova

LAUKSAIMNIEKIEM

Apkopo informāciju par sausuma radītiem zaudējumiem biškopībā

Līdz 13. maijam visiem bišu saimju turētājiem Preiļu rajona biškopības biedrības vadītājam Genādijam Kižlo ir jāiesniedz detalizēta informācija par ziemošanā bojā gājušo bišu saimju skaitu. Kā «Novadnieku» informēja rajona lauksaimnieku apvienības vadītāja Valija Ruisa, šī informācija ir jāapkopo un 15. maijā jāiesniedz Latvijas Biškopības

biedrībā, lai Zemkopības ministrija varētu detalizēti izskatīt jautājumu par pagājušās vasaras sausuma un ziemošanas laikā novājinātajām un bojā gājušajām bišu saimēm, aprēķināt zaudējumu apjomu un cietušo saimniecību skaitu. Pēc šīs informācijas iesniegšanas Zemkopības ministrija varēs

izvērtēt kompensācijas biškopjiem izmaksas lietderību un finansiālās iespējas augkopības nozares ietvaros.

Sīkāku informāciju biškopji var iegūt, zvanot pa tālruniem 9146538 (Genādijam Kižlo) un 9502436 (Valijai Ruisai).

Pārtikas un veterinārais dienests uzsāks pastiprinātu govju sūkļveida encefalopātijas uzraudzību Latvijā

No 1. maija Pārtikas un veterinārais dienests izlases veidā uzsāks veselā govju, kas ir vecākas par 30 mēnešiem un paredzētas cilvēku patēriņam, izmeklēšanu uz govju sūkļveida encefalopātiju (GSE). Dienests ir saņēmis finansējumu šim mērķim.

Lai nodrošinātu izlases veida izmeklējumus uz GSE, Valsts galvenais pārtikas un veterinārais inspektors ir apstiprinājis 34 kautuves, kurās no 1. maija drīkst kaut veselās govīs, kas ir vecākas par 30 mēnešiem un paredzētas cilvēku patēriņam, kā arī visus dzīvniekus, kas jāizmeklē uz transmisīvo sūkļveida encefalopātiju (TSE), tas ir – piespiedu kārtā nokaujamas govīs, kas ir vecākas par 24 mēnešiem, govīs, kas ir vecākas par 24 mēnešiem un kurām pirmskaušanas apskates laikā konstatētas kādas slimības pazīmes, visu vecumu govju sugas dzīvniekus, kuriem konstatētas GSE pazīmes, kā arī aitas un kazas, kurām ir Skrepi slimības pazīmes.

Starp apstiprinātajām kautuvēm ir:

zemnieku saimniecības «Ošmala» kautuve Rudzātu pagasta Borovkā, SIA «Malika plus» kautuve Preiļu novada Bukos un SIA «Nordons» kautuve Preiļu novada Ličos.

Apstiprinātās kautuves ir veikušas visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu nokauto dzīvnieku kautproduktu uzglabāšanu līdz laboratorisko izmeklējumu rezultātu saņemšanai. Valsts galvenais pārtikas un veterinārais inspektors var atļaut kautuvju skaitu mainīt, ja kāda no vēl Latvijā esošajām kautuvēm spēs izpildīt visas nepieciešamās prasības vai arī, gluži otrādi – nespēj to izdarīt.

Līdz 1. oktobrim Pārtikas un veterinārais dienests plāno veikt 3780 izmeklējumus izlases veidā, taču no 1. oktobra ar PHARE projekta palīdzību plānots uzsākt visu veselā un par 30 mēnešiem vecāko govju, kas paredzētas cilvēku patēriņam, izmeklēšanu uz GSE.

GSE ir hroniska govju sugas dzīvnieku slimība, kas raksturojama ar nervu sistēmas darbības traucējumiem, novājināšanu un neizbēgamu dzīvnieku nobeigšanu. Šī slimība iekļauta TSE grupā, kurā ietilpst arī Skrepi slimība, ar ku-

ru slimo kazas un aitas.

Pastāv uzskats, ka GSE ir tieši saistīta ar Kreicfelda-Jakoba slimību, kuru novēro cilvēkiem, tādēļ tā rada augstu risku patēriņam. GSE var konstatēt tikai pēc dzīvnieka nāves, laboratoriski izmeklējot dzīvnieka smadzeņu paraugu. GSE ir plaši izplatīta Eiropas Savienības valstīs, kā arī vairākās citās pasaules valstīs, kur tā nodara milzīgus zaudējumus zemniekiem.

Pārtikas un veterinārais dienests govju sūkļveida encefalopātijas dēļ aizliedzis ievest Latvijā aitas, kazas un govju sugas dzīvniekus, to produkciju (izņemot ādas, želatīnu un kalogēnu, gatavotu tikai no ādām), gaļu un gaļas produktus, kā arī dzīvnieku barību, kas satur dzīvnieku izcelsmes proteīnu (izņemot piena un zivju proteīnu) no Šveices, Vācijas, Spānijas, Somijas, Slovēnijas, Slovākijas, Portugāles, Polijas, Nīderlandes, Luksemburgas, Līhtenšteinas, Lielbritānijas, Kuveitas, Japānas, Izraēlas, Itālijas, Īrijas, Grieķijas, Francijas, Čehijas, Dānijas, Beļģijas un Austrijas.

Lai nepieļautu iespēju, ka ar GSE slimu dzīvnieku kautproduktu nonāktu tirgū, Eiropas Savienības likumdošana paredz noņemt smadzeņu paraugus visiem riska grupas dzīvniekiem (visas nobeigušās govīs, kas vecākas par 24 mēnešiem, visas piespiedu kārtā nokautās govīs, kas vecākas par 24 mēnešiem, visas govīs, kas vecākas par 24 mēnešiem, kurām pirmskaušanas apskates laikā

konstatētas jebkādas slimības pazīmes, visu vecumu uz GSE klīniski aizdomīgie govju sugas dzīvnieki, kā arī visi dzīvnieki, kuri nogalināti GSE apkarošanas laikā) un visām veselām, cilvēku patēriņam kautām govīm, kuras vecākas par 30 mēnešiem.

Pārtikas un veterinārais dienests jau kopš 1997. gada veic dzīvnieku smadzeņu paraugu izmeklēšanu uz GSE. Izmeklējumu skaits ar katru gadu palielinās, un līdz šim pozitīvi rezultāti nav konstatēti.

Problēmas līdz šim sagādājuši dzīvnieku īpašnieki, kuri neziņo praktizējošajam veterinārārstam par dzīvnieku nobeigšanas saimniecībā, tādēļ nav iespējams noņemt smadzeņu paraugus visiem kritušajiem dzīvniekiem, lai veiktu laboratorisko izmeklēšanu. Dzīvnieku īpašniekam nav jāmaksā par parauga noņemšanu un laboratorisko izmeklēšanu, to apmaksā valsts.

2002. gadā veikti 4345 izmeklējumi uz GSE, visi rezultāti bijuši negatīvi. Pagājušā gada beigās dienests izlases veidā izmeklēja arī veselās govīs, kas ir vecākas par 30 mēnešiem un paredzētas cilvēku patēriņam. Izlases veidā veikts 1801 izmeklējums, rezultāti – negatīvi. Finansiālu atbalstu dēļ šī gada sākumā veselu cilvēku patēriņam kautu dzīvnieku izmeklēšana tika pārtraukta.

I.Vilne,
Pārtikas un veterinārais dienests
sabiedrisko attiecību daļas vadītāja

Atbalsta pārtikas biržas izveidi

Tiekoties ar akciju sabiedrības «Rīgas centrāltirgus», Rīgas reģiona Attīstības aģentūras un lauksaimniecības tirgus veicināšanas centra pārstāvjiem, zemkopības ministrs Mārtiņš Roze atbalstījis pārtikas biržas izveidi, vēsta LETA.

Pēc tam, kad Zemkopības ministrijā tiks iesniegti aprēķini biržas nākamajiem posmiem, ministrija vērtēs iespējamās finansēšanas iespējas.

Projektu plānots pabeigt nākamā gada rudenī, kad birža varētu sākt pilnvērtīgi darboties Rīgas centrāltirgus teritorijā, veicinot pircēju un pārdevēju sadarbību augļu un dārzeņu tirdzniecībā, kā arī Latvijā ražotas produkcijas kvalitātes un apgrozījuma pieaugumu.

SPECIĀLISTA PADOMS

Zobainais kaitnieks – ūdenszūrka

Ūdenszūrka Latvijā ir bieži sastopams augu un koku kaitēklis, kā arī bīstamu slimību pārnēsātājs. Jau vairākus pavasarus daudziem jauno augļu dārzu īpašniekiem jaunās ābelītes nesaplaukušas nokalta, jo tām bija nograuztas saknes.

Vasarās ūdenszūrkas vairāk uzturas ūdens tilpņu tuvumā, bet, iestājoties vēsākam laikam, rudenī tās pārceļo uz augļu un sakņu dārzēm, puķu dobēm, siltumnīcām un komposta kaudzēm. Parasti kaitnieks pārtiek no augu saknēm un visai reti barībā izmanto kukaiņus, mazas zivtiņas un gliemežus. Dārzos iekārtojas zem koku un krūmu saknēm, zem zālājiem. Ziemā aktīvi darbojas zem sniega, apgrauž augļu koku saknes un mizu pie sakņu kakla, sagrauz daudzgadīgo puķu un dārzeņu saknes. Ūdenszūrkai sevišķi garšo sīpolpuķes, rožu saknes.

Bojātie augi pavasarī neplaukst, jaunie kociņi nokalst. Bieži vien jauniem augļu kociņiem ūdenszūrka pilnībā nograuz saknes. Parasti rudenos dīķu, grāvju tuvumā ūdenszūrkas rok eju uz dārzu, bet pavasarī – otrādi. Ūdenszūrka dzīvo arī kurmju alās, patī rok savas alas ar sazarotām ejām. Alās tiek uzkrātas barības rezerves ziemai, tur tiek veidota ligzda. Zūrku apmešanās un ligzdu vietas var ievērot pēc augsne izsviedumiem, tie ir līdzīgi kurmju rakumiem, tikai mazāki.

Ierobežošanas iespējas

✓ Regulāri jāuzrok augsne ap kociņu stumbriem, kompostkaudzēm puķu dobēm.

✓ Savlaicīgi jānovāc dārzeņi, lai tie nepievilinātu ūdenszūrku, bet augu atliekas jāaprok.

✓ Kaitēklus var izķert ar sitējslazdiem, tuneļslazdiem, limes un citiem ķeramslazdiem.

✓ Moderns ūdenszūrkas atbaidīšanas līdzeklis ir ultraskaņas ģenerators.

✓ Izķeršanai vai gatavot saindētas ēsmas no putrām, graudiem. Indēšanai izmanto arī veterinārajās aptiekās un veikalos nopērkamos rozā graudus. Nopērkamas speciālas briketes un tabletes, pastas un pat zeļejas, kas ir mitrumizturīgas un piemērotas likšanai alās. Ir arī ēsmas ar smaržu zūrku pievilināšanai.

Lietojot indes, jāievēro piesardzības pasākumi, lai pie tām nevarētu piekļūt mājdzīvnieki. Ēsmas vēlams ievietot drenu caurulēs, var izmantot arī drāšu pinumus vai arī kādu citu materiālu.

Savairojusies baltblusiņa. Ko darīt?

Pēdējos gados siltumnīcās, dzīvojamajās telpās un arī vecos parkos ir savairojusies baltblusiņa, ko dažkārt dēvē arī par balto mušīņu. Parasti šo kaitēkli ievazā telpās un siltumnīcās ar jauniem dēstiem, griežtiem ziediem vai arī ienes ar apģērbu, inventāru vai transportu.

Baltblusiņas bojā dārzeņus, visvairāk tomātus, gurķus. Mazāk postīga baltblusiņa ir puķēm – acālijām, begonijām, asterēm, kallām, fukšijām, gerberām, krizantēmām, mirtēm un petūnijām.

Siltumnīcās gadā var attīstīties 6-12 paaudzēs kaitēkļa, tas ir grūti apkarojams, jo savairojas ļoti ātri. Ir vajadzīga ļoti liela pacietība un precizitāte, jo visi ierobežošanas pasākumi jāveic vairākas reizes.

Baltblusiņas un to kāpurīti sūc augu sulu. Bojātās lapas priekšlaicīgi nodzeltē un nobirst. Tomātiem, gurķiem un arī citiem dārzeņiem samazinās augšana un visām kultūrām stipri samazinās arī jauno ziedpumpuru veidošanās. Siltumnīcās, kurās temperatūra ir 22-26 grādi un zems gaisa relatīvais mitrums, baltblusiņas kāpurīti pastiprināti izdala lipīgu, saldu ekskrementu. Ar tiem parasti vairāk pārklājas augu zemākās lapas. Uz šiem lipīgajiem ekskrementiem attīstās kvēpsarmes sēnes, kas samazina augu asimilējošo vīrsmu un bojā to izskatu.

Kā cīnīties ar kaitēkli?

✓ Jāievēro visi iekšējās karantīnas un sanitāri profilaktiskie pasākumi.

✓ Regulāri jāsavāc un jāiznīcina vecās un kaitēkļu bojātās augu lapas.

✓ Nedrīkst pieļaut nezāļu, īpaši virzas, izplatību.

✓ Siltumnīcu apkārtne regulāri jāiznīcina nezāles.

✓ Pieaugušo baltblusiņu nelielās platībās var izķert ar sūcējiekārtām, piemēram, putekļu sūcēju, bet savāktos kaitēklus jāiznīcina. Tā jārikojas vairākas reizes.

✓ Var izmantot dzeltenos limes vairogus vai dzelteno līmlentu, jo baltblusiņu pievilina dzeltenā krāsa – kukaiņi labprāt uz to lido un pielīp.

✓ Labus rezultātus var panākt, izmantojot bioloģiskos augu aizsardzības līdzekļus, bet jāņem vērā, ka visi ķīmiskie augu aizsardzības līdzekļi ir kaitīgi enkarsijām, tāpēc tos nedrīkst lietot vienlaicīgi.

✓ No ķīmiskajiem augu aizsardzības līdzekļiem var lietot *Deci*, *Fastaku*, *Mitaku*, *Pegasu*, bet vislabāk to darīt kaitēkļu parādīšanās sākumā.

Lietojot ķīmiskos augu aizsardzības līdzekļus, stingri jāievēro visus lietošanas noteikumus, jo daži insekticīdi temperatūrā virs 20 grādiem neiedarbojas, ir jāievēro nogaidīšanas laiks. Ja baltblusiņas savairojies daudz, tad būs nepieciešamas vairākas apstrādes.

✓ Iegādājoties jaunus augus, rūpīgi apskatiet lapu apakšpusi. Labāk lieku reizi pārliecinieties, vai tur nav baltblusiņas vai arī kāda cita kaitēkļa oļiņas vai jau sākušī šķīlītes kāpurīti.

A.Trūpa,
VAAD Latgales reģionālās nodaļas
augu aizsardzības karantīnas
Viļānu prognožu daļas vecākā speciāliste

KULTŪRA

Vecākajam folkloras ansamblim valstī – 50 gadi

Ar svētku koncertu, kuplu apsveicēju pulku un atminoties spilgtākos notikumus no pusgadsimtu ilgās ansambļa pastāvēšanas vēstures, aizvadītājā sestdienā Priekuļu pamatskolā tika svinēta Saunas pagasta folkloras ansambļa «Naktineica» 50 gadu jubileja. Gandrīz 40 gadus ansambļa muzikālais vadītājs ir Jānis eilāns. Kopā piedzīvoti neaizmirstami brīži no ansambļa pastāvēšanas spilgtākajiem notikumiem –

piedalīšanās starptautiskajos folkloras festivālos «Baltica», koncerti daudzos Latvijas novados. Ansambļa dzīvē visneaizmirstamākais notikums ir piedalīšanās Latvijas kultūras dekādē Maskavā, kas notika pirms 50 gadiem. Diemžēl šodien ansambļa dalībnieču rindās vairs nav sastopama neviena no šī notikuma aculieciniecēm.

«Naktineicas» jubilejā tika pieminēts pats pirmais ansambļa vadītājs Aleksandrs Vasijevskis, godi-

● Saunas pagasta folkloras ansamblis «Naktineica» kopā ar māksliniecisko vadītāju Jāni Teilānu un Priekuļu pamatskolas jaunāko skolēnu deju kopu dienu pirms sava jubilejas sarīkojuma. Foto: M.Rukosujevs

nāta pirmo dziedātāju piemiņa. Dienu pirms jubilejas sarīkojuma Saunas pagasta padomes pārstāvji ieradās kapsētās, lai noliktu ziedus uz ansambļa vecāko dziedātāju kapu kopīgām. Aizsaulē aizgājuši jau 16 dziedātāji.

Bet jubilejas sarīkojumā, uz kuru bija aicināti arī visi kādreizējie ansambļa dalībnieki, cieņīgiem bi-

ja iespēja noklausīties pašu pirmo ansambļa repertuāru, ko visus šos gadus saglabājušas «Naktineicas» cienjamākās dziedātājas ar gadu desmitiem ilgu stāžu: Aiga Anspoka, Anna Vutnāne, Rasma Vilcāne, Lūcija Kauliņa, Marija Briņķe, Franciška Luriņa, Eleonora Doļģe. Ansambļa dalībnieces apguvušas 130 dziesmas, ko ta-

gad māca jaunākajiem dziedātājiem. Regulāra un kvalitatīva paudžu maiņa, uzticība savas puses dziesmām un nenogurstoši saglabāts vienotības gars, tas ir galvenais, kas palīdzējis Latvijā vecākajam folkloras ansamblim joprojām palikt skatītāju un klausītāju iemīļotam.

L.Rancāne

Pagasta dzīves centrā

Siļukalna pagasta centram vienīgajam rajonā ir tāda savdabība, ka te tiekas un krustojas ceļi no četrām pusēm. Pie pašām krustcelēm, pagasta visdzīvākajā vietā, atrodas kultūras nams zem viena jumta ar pašvaldības varu, bet pagasta dzīves centrālajos notikumos jau 15 gadus aktīvi iesaistījusies kultūras nama vadītāja.

Jaunas zināšanas kultūras darbā

ANITA UPENIECE, Siļukalna kultūras nama vadītāja, nupat bija saņēmusi darbabiedru apsveikumus sakarā ar iegūto sertifikātu.

Is apliecina, ka viņa apguvusi zināšanas kultūras menedžmentā, pašvaldību tiesībās, projektu vadīšanā, reklāmas pamatos, tiebū un kultūras jautājumos, stratēģiskajā plānošanā. Anita mācījās kultūras menedžmenta kursus, kas notika Daugavpils reģiona kultūras centrā. Tos vadīja kultūras darba speciālisti no Rīgas, pasniedzēji no kultūras koledžas un akadēmijas.

Vislielākais ieguvums kurssos, par ko vadītāja priecājas, ir tas, ka viņa iemācījusies, kā gatavot projektus. Divas dienas to apgūvām praktiski, stāstīja Anita. Rakstījām paši, analizējām pasniedzēju dotos paraugus. Anita sacīja, ka viņa šīs zināšanas izmantos nekavējoties, jo kultūras namam vajadzību ir daudz. Viņa vada arī pagasta dāmu klubīņu. Nauda vienas otras idejas realizēšanai iegūstama tikai, rakstot projektus. Līdz šim neviena no mums tos neprata sagatavot, atzina uzņēmīgā kultūras darbiniece.

Apmeklēs visus Latvijas teātrus

Saruna ar Anitu notika kārtējā dāmu klubīņa organizētā pasākuma priekšvakarā. Šoreiz siļukalnetes bija atbalstījušas kaimiņu pagasta – Rēzeknes rajona Dekšāru sieviešu iniciatīvu un kopā ar viņām gatavojās doties uz Verēmu pagastu. Tajā notika visu Rēzeknes rajona daiļdārznieku saiets, un uz to bija aicināti dāmu klubīņi.

Pagaidu nosaukums siļukalniešu sieviešu klubīņam, kamēr tas nav oficiāli reģistrēts, ir «Gundega». Šoruden dāmu klubīņam tiks svinēta pirmā piecu gadu jubileja. Tajā darbojas 13 dāmas. Strādājam citīgi, uzskata «Gundegu»

vadītāja. Viņas tiekas katru otro ceturtdienu. Kluba darbības galvenais virziens ir sevis pašizglītošanās un savas pašapziņas celšana. Kluba pastāvēšanas sākumā tā dalībnieces vairāku nodarbību laikā apguva floristikas pamatus, rikoja izstādes, apmeklēja floristi Maiju Gailumu un keramiķi Pēteri Gailumu viņu dzīves vietā Ilzeskalnā. Pērn viņas pievērsās tēmai par daiļdārzu ierīkošanu. Sievietes apmeklēja šīs nozares speciālistes, vadoties no iegūtajām zināšanām, iekārtoja savus daiļdārzus. Tagad viņas realizē neparastu ideju – apmeklēt izrādes visos Latvijas teātros. Patlaban «Gundegas» jau noskatījušās izrādes Daugavpils teātri un Dailes teātri Rīgā. Nākošais brauciens notiks uz Operetes teātri, un pienāks kārtā arī izrādēm Nacionālajā teātri, Rēzeknes un Valmieras teātros. Brauciens uz izrādi Rīgā apvienots arī ar Ķirbju izstādes apmeklējumu Dabas muzejā.

Nodibināta sadarbība ar Rīgas Resursu centru «Marta». Siļukalnā viesojās tā prezidente, katrai no dāmu kluba dalībniecēm uzdevināja pa grāmatai, kā arī apmaksāja psihoterapeita lekciju. Fantastisks vīrietis, Anita pauz sieviešu kopējo atzinumu par šo lektoru. Psihoterapeits stāstījis par part-

neru savstarpējām attiecībām no vīrieša viedokļa un līcis aizdomāties par īpašībām, kuras savos vīros vai dēlos nevienai nav lemts pārmainīt.

Anita uzskata, ka sieviešu klubīņš veiksmīgi darbojas tādēļ, ka dalībnieces ir īsti ideju ģeneratori, katru iecerī izlolo visas kopā. Protams, visus izdevumus ir segušas pašas, vai tā būtu transporta apmaksā vai arī citi pasāku-

● Nevaru iedomāties sevi citā darbā, saka Siļukalna kultūras nama direktore Anita Upeniece. Foto: M.Rukosujevs

mi. Dāmu klubīņa dalībnieces lielākoties ir mājsaimnieces, bet spēj attīcināt naudiņu kopīgiem pasākumiem. Nemas jau tik dārgi nesanāk, stāstīja Anita. Ceļš uz Rīgu un atpakaļ ar irētu autobusu izmaksā ne vairāk par trim latiem.

Pagasta padomes atbalsta netrūkst

Siļukalna pagasta kultūras nams pēdējā laikā stipri izmainījis savu izskatu. Pērn atjaunoti zāles logi. Īsi pirms Ziemassvētkiem izremontēta mazā zāle. Kā papildinājums modernajam griestu segumam, svaigajam krāsojumam ir bagātīgā

krāšņu mauga kolekcija, kas telpai piedod sevišķu mājīgumu. Šeit puķes ir tādas – līdz pat griestiem, augušas gadiem, kā arī nesen iedēstītas. Vairākas no tām arī pašlaik zied – svešādas un neparastas. Citas pārsteidz ar savu dekoratīvo lapu krāsu, formu vai dzīvesveidu, kā, piemēram, tā, kas pati ar savām zaļajām «ķepiņām» piekermās neatlaidīgi rāpjas pa gludo

sienu augšup. Puķes ir rūpīgi kopotas. Par lapu mazgāšanu ik dienas, aprasināšanu, laistīšanu, pārstādīšanu un pārējo apūbināšanu gādā kultūras nama apkopēja Anna Trokša.

Kultūras nama lielā zāle ieguvusi jaunus logus.

Jubilejas gads

Šoruden Siļukalna kultūras nams atzīmēs divdesmito pastāvēšanas gadadienu. Svinībām jau tagad noteikts datums – 18. novembris. Jubileja un Valsts svētki ir kā atskaites punkti, kam radošās darbošanās kopsavilkumu gatavo visi kultūras nama pašdarbnieku kolektīvi.

Šoreiz ar priekšnesumiem uzstāsies arī tie kolektīvi, kas šeit darbojas pirms 15 gadiem, kad par kultūras nama direktori uzsāka strādāt jauniņa Anita. Pa šiem gadiem kolektīvu skaits palielinājies. Pašlaik kultūras namā darbojas pirmsskolas vecuma bērnu vokālais ansamblis un deju kolektīvs. Ar dziedošajiem bērniem strādā vietējā skolotāja Zinta Bruzgule, bet ar dejojošajiem – Anita pati. Viņa vada arī jauniesu deju kolektīvu un sieviešu ritmikas grupu. Divās vecuma grupās nodarbojas sporta deju cienītāji, ko māca skolotāja Ilga Skabe no Cēsīm. Darbojas sieviešu vokālais un jauktais jauniesu ansamblis. Tos vada peda-

goģe Agnese Zepa no Varakļānu mūzikas skolas. Ar dramatisko kolektīvu strādā skolotāja Daiga Ceipeniece. Ar koncertu Ziemassvētkos piecu gadu jubileju atzīmēja kvartets. Visu kolektīvu vadītāju darbs tiek apmaksāts no pagasta budžeta atkarībā no mēģinājumu stundu skaita.

Katru gadu maijā notiek plašs atskaites koncerts, kurā visi pašdarbības kolektīvi rāda, ko sezonas laikā iemācījušies. Šis sarīkojums pagastā ir visapmeklētākais. Pagājušajā gadā pagasta padome sagādāja lielu pārsteigumu, kā dāvanu katram no kolektīviem piešķirot apmaksātu autobusu vienas dienas ekskursijai pašu izvēlēta maršrutā. Pašdarbnieki bija to pelnījuši, uzskata Anita, vienlaikus paldies par šādu dāvanu izsakot arī pagasta padomei. Piemēram, jauniesu deju kolektīvs braucienus sāka ar Aglonas baziliku un Krāslavu, bet beidza pie Rāznes ezera. Ritmikas grupa brauca uz Ārašiem, iepazīna Cēsu apkārtni, sieviešu vokālais ansamblis devās uz Rīgu, atceļā apskatīt vairākas vēsturiskas vietas. Jauniesu vokālais ansamblis brauca uz Jūrmalu.

Pagasta jaunajai paaudzei balles savā kultūras namā tiek piedāvātas divas reizes mēnesī. Šejeniešu īpatnība, ko ievērojušas arī viesmākslinieku grupas, ir tāda, ka uz diskotēkām ierodas arī vidējās paaudzes pārstāvji. Spēlēt balles šajā kultūras namā grupas pie sakās pašas, tās nav īpaši jāmeklē. Apmeklētāju parasti ir pietiekami, lai spētu norēķināties ar mūziķiem. Anita jau pašlaik var nosaukt, kas spēlēs kādā no augusta vai septembra ballēm. Uz kultūras nama sarīkojumiem šeit ierodas no Varakļāniem, Barkavas un Murmastienes Madonas rajonā, no Bērzgales Balvu rajonā, no Jēkabpils, no Rēzeknes rajona. Sarīkojumu publika kultūras nama direktori apmierina. Kursu laikā sarunās ar kolēģiem noskaidrots, ka citviet jācinās ar smēķētājiem zālē, ar tiem, kas tukšo pudeles. Anītai to nācies darīt ļoti reti, varbūt arī tāpēc, ka kopš neatminamiem laikiem šeit izvirzītas stingras prasības uzvedības normu ievērošanā.

L.Rancāne

6. KULTŪRAS ZIŅAS

Izvērtēts jaukto koru sniegums

25. aprīlī Jēkabpilī notika jaukto koru skate, kurā žūrijas komisija vērtēja kolektīvu gatavību piedalīties šīs vasaras XXIII Vispārējos latviešu Dziesmu svētkos. Jēkabpilī savu māku rādīja Edgara Znutiņa vadītais Preiļu rajona skolotāju koris «Latgale». Aglonas bazilikas koris «Magnificat» uzstājās skatē, kas notika 26. aprīlī Balvos.

Kā «Novadnieku» informēja Preiļu rajona padomes kultūras darba organizatore Elvira Brovacka, abi rajona kori saņēma otrās pakāpes diplomus un ir gatavi uzstāties dziesmu svētkos.

13 deju kolektīvi – svētku dalībnieki

26. aprīlī Livānos notika rajona deju kolektīvu skate, kurā piedalījās 13 jauniešu, vidējās paaudzes, vecākās paaudzes un bērnu deju kolektīvi. Skates rezultāti liecina, ka visi dejotāji ir gatavi piedalīties Vispārējo latviešu Dziesmu svētku deju lieluzvedumā «Mana pasaule».

Kopskats ir lielisks, analizējot dejotāju sniegumu skatē, atzina E. Brovacka. Par to liecina arī oficiālais žūrijas komisijas vērtējums. No sešiem jauniešu deju kolektīviem A grupā dejos Preiļu Valsts ģimnāzijas, Preiļu novada kultūras centra jauniešu deju kopa «Gaida» (vadītāja Gaida Ivanova) un Livānu novada kultūras centra Tautas deju ansamblis «Silava» (vadītājs Andris Usārs). B grupā uzstāsies Ilzes Brokas vadītā Preiļu Valsts ģimnāzijas, novada kultūras centra jauniešu deju kopa «Dancari» un Jersikas pagasta jauniešu deju kolektīvs «Junda» (vadītāja Dace Kursīte). C grupā svētkos uzstāsies Rušonas pagasta jauniešu deju kolektīvs Dinās Staškevičs vadībā un Livānu ģimnāzijas jauniešu deju kolektīvs Andra Usāra vadībā. Skatē pirmo vietu ar 23,6 punktiem izcīnīja Ilzes Brokas vadītie «Dancari». Žūrija atzinusi, ka šī kolektīva trumpis ir neviltotais dabiskums.

Starp vidējās paaudzes deju kolektīviem skatē pirmo vietu ar 23 punktiem ieguva Rožupes vidējās paaudzes deju kolektīvs Andra Usāra vadībā. Kopā ar Preiļu novada kultūras centra deju koku «Talderi» (vadītāja Silvija Kurtiņa) viņi uzstāsies D grupā. E grupā gatavi startēt Livānu novada kultūras centra vidējās paaudzes dejotāji Ināras Praņevskas vadībā, Jersikas pagasta vidējās paaudzes deju kopa «Jersika» (vadītāja Anita Lukjanska) un Riebiņu pagasta deju kopa «Strūga» (vadītāja Silvija Kurtiņa).

Par Dziesmu svētku dalībniekiem atzīti arī Jersikas pagasta senioru deju kolektīvs (vadītāja Anita Lukjanska) un Livānu ģimnāzijas bērnu deju kolektīvs (vadītāja Anita Ancāne).

Visa Latgale sadziedās Preiļos

Pašlaik rajona kultūras darbinieku galvenās rūpes ir sagatavoties 24. maijā paredzētajiem Latgales jaukto koru sadziedāšanās svētkiem Preiļos. Tas būs Dziesmu svētku ģenerālmēģinājums un lieliska iespēja Preiļu rajona iedzīvotājiem jau pirms lielajiem dziesmu un deju svētkiem redzēt koru sagatavoto programmu.

Sadziedāšanās ieskaņā notiks svinīgs dievkalpojums un garīgās mūzikas koncerts Preiļu Romas katoļu baznīcā, kur koncertēs vieskolektīvs – Rēzeknes pilsētas kultūras nama koris «Ezerzeme». Preiļu parka vecajā estrādē pēcpusdienā notiks amatnieku amatu demonstrējumi, uzstāsies Preiļu novada kapela, folkloras kopa «Ceiruleits» un pūtēju orķestris «Panevežio garsas» no Lietuvas.

Lai svētkiem piedotu svinīgumu, sadziedāšanās dalībnieki dosies svinīgā gājienā no laukuma preti Preiļu rajona padomei uz Preiļu parka estrādi. Savu dalību sadziedāšanās svētkos pieteikuši pavisam 20 kolektīvi ne tikai no Preiļu rajona, bet arī no Daugavpils, Balvu, Ludzas, Rēzeknes, Jēkabpils un Krāslavas rajona, kā arī no Panevėžys Lietuvā.

Koru uzstāšanās vadīs XXIII Vispārējo latviešu Dziesmu svētku goda virsdiriģenti Terēzija Broka, Ausma Derkēvica, Jānis Dūmiņš, Imants un Gvido Kokari, kā arī septiņi dziesmu svētku virsdiriģenti un Preiļu rajona koru virsdiriģents Edgars Znutiņš. Svētkos piedalīsies arī soliste Ance Krauze.

L. Kirillova

IZGLĪTĪBA

Par skolas godu

Tuvojoties mācību gada noslēgumam, Preiļu 2. vidusskola katru pavasari organizē plašu sarīkojumu «Par skolas godu», uz kuru tiek aicināta visa skolas saime: skolotāji, tehniskie darbinieki un vecāki. Šim nolūkam tiek izmantotas kinoteātra «Ezerzeme» telpas. Pirms tam tiek apkopotas ziņas par visiem panākumiem, ko gada laikā guvuši skolēni un skolotāji, kā arī komandas, ansambļi, kopas: uzvaras olimpiādēs, skatēs, konkursos, sacensībās. Vecāku un skolas biedru priekšā uzvarētāji saņem apbalvojumus un arī daudzo sponsoru sagādātās balvas. Sogad tās bija dāvanu kartes viena līdz piecu latu apmērā.

Skola pirmām kārtām kalpo kā zināšanu ieguves vieta, tāpēc arī galvenā uzmanība tika pievērsta skolēniem, kuri teicami mācās. Par līderiem šajā ziņā šogad kļuvuši Igors Sokolovs no 10. a klases, Romans Ivanovs no 6. a, Jekaterina Kovaļenko no 6. c, Mihails Orlovs no 5. a klases, kuri uzvarējuši vairāku priekšmetu rajona olimpiādēs. Arī vairāki citi skolas audzēkņi ieguvuši pirmās vietas olimpiādēs. Apsveikumus saņēma arī viņu skolotāji.

Starp klašu kolektīviem

● Preiļu 2. vidusskolas skolēni, kuri sarīkojumā «Par skolas godu» saņēma vairākus apbalvojumus, jo guvuši izcilus sasniegumus gan mācībās, gan sportā, gan arī demonstrējot savas jaunrades spējas. Pirmajā rindā (no kreisās): Sergejs Daņilovs, Romans Maksimovs, Antons Antonovs, Romans Ivanovs, (otrajā rindā): Mācību gada lomā – Ksenija Stepanova, Lieldienu Zaķa tēla – Anastasija Jekimova, Jekaterina Kovaļenko, Jūlija Podskočija, Aleksandra Kļimenko, Darina Širčenko, aizmugurē – Pāvels Sobolevs. Foto: M. Rukosujevs

skolā šajā mācību gadā par labākajām atzītas 5. a, 5. b, 7. a un 8. a klase, kas parādījušas visvairāk aktivitāšu, ar labiem rezultātiem piedalījušās konkursos un izstādēs, iesaistās visos skolas pasākumos.

20 skolēni saņēma apbalvojumus par labiem sasniegumiem sportā. Tos izpelnījās arī futbola, volejbola (meiteņu), tautas bumbas (zēni) komandas, kā arī skolas dambretisti. Ar panākumiem darbojas

skolotāju Ludmila Osetrovas, Natālijas Kondraļevas un direktora vietnieces audzināšanas darbā Valentīnas Maksimovas vadītās teātra grupas. Skolniece Anastasija Jekimova rajona skolu teātru skatē atzīta par gada labāko aktrisi.

Atzinību saņēma arī skolas vokālie ansambļi «Knopočki», «Veseluški» un 10.-12. klašu meiteņu vokālais ansamblis, kā arī Rimmas Gavrillovas vadītie deju kolektīvi.

Tāpat netika piemirsti čaklākie skolas tehniskie darbinieki Jelena Podskočija un Vera Smirnova. Par aktīvu darbību skolēnu pašpārvaldē apbalvojumus saņēma Jelena Vucāne un Vitālijs Rumps.

Labāko skolotāju un skolēnu sumināšana vienlaikus bija arī kā skaists svētku koncerts, kurā savu māku rādīja visi skolas mākslinieciskās pašdarbības kolektīvi.

Sagatavoja L. Rancār.

SKOLU ZIŅAS

Koklēšanas konkurss «Zelta kokles»

Rīgas Latviešu biedrības namā notika dažādi tradicionālās kultūras konkursi, uz kuriem bija pulcējušies bērni no visiem Latvijas novadiem – finalisti dziedāšanā, dejojšanā un koklēšanā.

Koklēšanas konkursā «Zelta kokles» no Preiļu rajona piedalījās tikai viena koklētāja – Agnese Kārkle, Livānu ģimnāzijas audzēkne. Agnese ieguva augstu vērtējumu, kļūstot par «sudraba stīgu» koklētāju.

Konkursu vērtēja etnomuzikologs Valdis Muktupāvels un Tautas mūzikas centra vadītājs Māris Jansons.

Deju sacīkstes «Vedam danci»

Sacīkstēs «Vedam danci» par lielajiem dejotājiem atzīti Anna Zeile, Gatis Rušenieks, Gunta Eņiņa, Oskars Bērziņš, Agnese Kārkle, Rita Sokolovska, Marta Vilcāne no Livānu ģimnāzijas, Gunita Lazdāne, Jānis Krēslis no Vārkavas vidusskolas.

Sudraba dejotāju tituls piešķirts levai Karpenko, Jurim Pastaram, Inītai Šķeltai, Oskaram Smirnovam, Indrai Zusā-

nei, Mārim Vitkovskim, Dacei Neicogalei, Jānim Bērziņam, Elīnai Viļumai un Jānim Kotānam.

Valstī ir tikai divi dejotāji, kuri par tradicionālās dejas māku ir ieguvuši «zelta dejotāja» titulu. Tie ir Līva Čingule un Andžs Balodis no Livānu ģimnāzijas. Katrs no viņiem saņēma prēmiju 25 latu apjomā.

Dziesmu dziedu, kāda bija

Dziedāšanas konkurss «Dziesmu dziedu, kāda bija» notika ar mērķi mudināt dziedātājus smelties teicēju pieredzi, tieši pārmantojot tradicionālo dziedāšanu, veicināt dziedāšanu mazās, bet saskanīgās grupās, izceļot katru dziedātāja nozīmīgumu un katras dziesmas raksturu.

Dziedātājus vērtēja kompetenta žūrija: etnomuzikoloģe Anda Beitāne, folkloras kopas «Skandinieki» vadītāji Helmi un Dainis Stalti, grupas «Ilgi» vadītāja Ilga Reizniece, tradicionālās dziedāšanas speciāliste Dace Prūse, LU Etniskās kultūras centra speciāliste Māra Mellēna, muzikoloģes Zaiga Sneibe un Rita Platpere. Preiļu rajona dziedātāji pierādīja savu varēšanu. Dižā dziedātāja titulu

ieguva Gunita Lazdāne (Vārkavas vidusskola), Raivis Kurmis (Pelēču pamatskola), Kristīne Babris (Riebiņu vidusskola), Ieva Karpenko, Elīna Viļuma, Agnese Kārkle, Ginta Valtere, Līva Čingule, Jānis Kotāns, Dainis Paeglis, Oskars Smirnovs (Livānu ģimnāzija), Elza Trizna (Preiļu Valsts ģimnāzija).

Lielā dziedātāja titulu ieguva Līva Kulitāne, Zanda Ancāne, Indra Zusāne (Livānu ģimnāzija), Līga Reliņa (Pelēču pamatskola).

Mazā dziedātāja titulu ieguva Lāsma Jakimova no Rimičānu pamatskolas.

Īpaši tika cildināti astoņi labākie dziedātāji, kuri rudenī uzstāsies kopā ar grupu «Ilgi». To vidū ir arī pieci Preiļu rajona skolēni: Elīna Viļuma, Ieva Karpenko, Agnese Kārkle, Gunita Lazdāne un Elza Trizna.

Bērnu konkursiem sagatavoja skolotāji Romualds Kairāns, Janīna Vilmane, Ārija Bergmane-Sprūdža, Ilze Rožinska, Inese Upīte, Anna Kārkle.

Iesniedz interešu izglītības programmas

Sākusies interešu izglītības programmu iesniegšana, lai pēc to izvērtēšanas varētu

sadalīt valsts mērķdotācijas. Ar to jātiek galā jau līdz maija beigām, lai izglītības iestādēm būtu skaidrs, uz kādu slodzi un atalgojumu jaunajā mācību gadā var cerēt pedagogi, kas vadīs interešu pulciņus. Kā informēja rajona izglītības pārvaldes interešu izglītības un jaunatnes lietu metodiķe Aiga Budriķe, patlaban saņemti četrus mācību iestāžu programmu pieteikumi, bet katrs no tiem attiecas uz vairākām iestādes sagatavotām programmām.

Interesu izglītības programmu izvērtēšanai un mērķdotāciju sadalei izveidota rajona komisija, kas apstiprināta rajona padomes sēdē. Programmas vērtēs izglītības valsts vecākais inspektors Preiļu rajonā Jānis Lozda, rajona padomes izpilddirektore Aina Pastore, rajona skolu direktoru metodiskās apvienības vadītājs, Preiļu 1. pamatskolas direktors Aldis Adamovičs, rajona bērnu un jauniešu centra direktore Aija Caune, Livānu bērnu un jauniešu centra direktore Valentīna Poikāne, rajona tehniskās jaunrades centra direktors Viktors Vagalis, rajona sporta kluba «Cerība» metodiķe Viktorija Neištatde, rajona padomes grāmatvede Helēna Galicina un Aiga Budriķe.

L. Rancāne

INFORMĀCIJA

EIRO 7211111
INFO UZZINI PAR EIROPAS SAVIENĪBU

Ko esam izcīnījuši sarunās ar Eiropas Savienību

Šī gada janvārī sākām publicēt Latvijas un Eiropas Savienības sarunu rezultātus par valsts likumdošanas saskaņošanu ar Eiropas kopīgajām prasībām. Pagājušā gada beigās tika noslēgtas sarunas par 31 sadaļu. «Novadniekā» bija publicēta informācija jau par 20 sadaļām. Turpināsim iepazīstināt ar svarīgākajām sadaļām.

Reģionālā politika (21. sadaļa)

Joma	Sarunu rezultāts	Ieguvumi
Eiropas Savienība sniedz dalībvalstīm finansiālo palīdzību sociālo un ekonomisko problēmu risināšanai. Atbalsts tiek sniegts ar strukturālo fondu – Eiropas Reģionālās attīstības fonds, Eiropas Lauksaimniecības vadības un garantiju fonda Vadības daļa, Zivsaimniecības atbalsta finansēšanas instruments – un kohēzijas fonda starpniecību.	Latvija pilnā apmērā (līdz 4% no iekšzemes kopprodukta pieauguma) saņems ES fondu naudu.	Strukturāl fondu finansējumu būs iespējams izmantot sekojošiem pasākumiem: — uzņēmējdarbības vides sakārtošanai, piemēram, investējot uzņēmumu ēku atjaunošanā, telekomunikāciju tīklu uzlabošanā, tehnoloģiju un iekārtu iegādē; — mazo un vidējo uzņēmumu atbalstam, piemēram, investīcijām uzņēmējdarbības uzsākšanai; — transporta infrastruktūras uzlabošanai, piemēram, autoceļu, tiltu un pilsētas ielu rekonstrukcijai; — vides aizsardzības pasākumiem, piemēram, notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas sistēmas uzlabošanai; — izglītības programmu uzlabošanai, piemēram, izveidojot īpašas programmas bezdarbniekiem vai personām, kas kav ilgstoši strādājušas ģimenes apstākļos; — apmācību programmu īstenošanai uzņēmējdarbības iesācējiem; — jaunu ražošanas līdzekļu iegādei lauksaimniecības uzņēmumiem, piemēram, informācijas tehnoloģiju iegādei; — lauksaimniecības uzņēmumu mārketinga pasākumu veikšanai; — lauksaimniecības zemes meliorācijas pasākumiem; — lauku tūrisma attīstīšanai, piemēram, tūrisma mītnu celšanai un remontam; — higiēnas apstākļu uzlabošanai uz zvejas kuģiem; — zivju apstrādes uzņēmumu sakārtošanai atbilstoši ES higiēnas prasībām. Kohēzijas fonda finansējumu varēs izmantot: — lielajiem transporta infrastruktūras projektiem, piemēram, autoceļu tīkla rekonstrukcijai, caurlaides spējas un drošības līmeņa palielināšanai Austrumu – Rietumu dzelzceļa koridorā, projektam par Eiropas platuma dzelzceļa sliežu līnijas celtniecību (projekts «Rail Baltica»); — vides projektiem.
Zaudējumi		
Latvijai jānodrošina finansējums no valsts budžeta.		

Joma	Sarunu rezultāts	Ieguvumi
Finansējuma apjoms, ko katra valsts var saņemt no Eiropas Savienības strukturālajiem, tiek noteikts, ņemot vērā iedzīvotāju dzīves līmeni. No strukturālajiem finansējumu var saņemt: — reģioni, kuros iekšzemes kopprodukta pieauguma rādītājs uz vienu iedzīvotāju ir mazāks par 75% no ES vidējā rādītāja; — reģioni, kurus apdraud rūpniecības un lauksaimniecības lejupslīde; — atsevišķas dalībvalstu teritorijas, lai cīnītos ar ilgtermiņa bezdarbu, jauniešu un sociāli izstumtu personu integrāciju darba tirgū. No kohēzijas fonda finansējumu var saņemt dalībvalstis, kurās nacionālais kopprodukts ir mazāks kā 90% no ES vidējā rādītāja. Maksimālais dalībvalstij pieejamais ikgadējais finansējums no strukturālajiem un kohēzijas fonda nevar būt lielāks kā 4% no valsts iekšzemes kopprodukta pieauguma. Jebkura Eiropas Savienības dalībvalsts var piedalīties un saņemt finansējumu no iniciatīvām (INTERREG III, LEADER+, URBAN II un EQUAL), kuras risina visām dalībvalstīm kopīgas reģionālās attīstības problēmas.	Latvijā IKP uz vienu iedzīvotāju sastāda 29% no ES vidējā rādītāja. Līdz ar to Latvija pēc iestāšanās ES saņems finansējumu gan no ES strukturālajiem, gan kohēzijas fonda. 1/3 no summas, kas jaunajām dalībvalstīm tiks piešķirta strukturālajiem pasākumiem, tiks novirzīta kohēzijas fondam. No ES strukturālajiem finansējumu varēs saņemt 3,5% no kopējās summas, kas laikā no 2004.-2006. gadam tiks atvēlēta visām jaunajām dalībvalstīm. No ES kohēzijas fonda Latvija varēs saņemt 4,6-6,6% no finansējuma, kas laikā no 2004.-2006. gadam tiks atvēlēta visām jaunajām dalībvalstīm. Latvija tāpat kā citas jaunas dalībvalstis varēs piedalīties ES iniciatīvās INTERREG un EQUAL. Latvijai būs pieejami 3,5% no iniciatīvās INTERREG finansējuma, kas no 2004.-2006. gadam tiks atvēlēti visām jaunajām dalībvalstīm. Iniciatīvās EQUAL ietvaros Latvijai būs pieejami 3,2% visām jaunajām dalībvalstīm pieejamo līdzekļu.	Līdz ar iestāšanos ES Latvijai būs iespēja saņemt finansējumu no ES strukturālajiem un kohēzijas fonda vairāk kā 600 miljonu latu apmērā no 2004. līdz 2006. gadam. Šis finansējums kalpos par būtisku atbalstu ekonomisko un sociālo apstākļu izlīdzināšanai valstī un dzīves līmeņa rādītāju tuvināšanai ES vidējiem rādītājiem. Saņemtā finansējuma izmantošanu atvieglos vairāki sarunās panāktie nosacījumi. Piemēram, pašreizējās ES dalībvalstīs kā avansa maksājumu var saņemt 7% no kopējās summas, bet pārējais finansējums tiek piešķirts tikai pēc tam, kad dalībvalsts var apliecināt, ka ir veikti maksājumiem atbilstošie pasākumi. Latvijai kā avansa maksājumu varēs saņemt 16% no kopējās summas. Līdz ar to tiks novērsta problēmas, kas varētu rasties pirmajā gadā pēc iestāšanās ES, ja nebūtu iespējams uzreiz uzsākt projektu īstenošanu par valsts, pašvaldību un uzņēmēju līdzekļiem.
Zaudējumi		
Latvijai būs jānodrošina līdzfinansējums pasākumiem, kas tiks īstenoti ar strukturālajiem un kohēzijas fonda finansējumu. Tas varētu radīt papildus finansējumus izdevumus valstij un pašvaldībām.		
Nākamreiz par vides aizsardzību.		

Silajāņu pagastā

■ **ATSAKĀS NO PIRMPIRKUMA TIESĪBĀM.** Divos gadījumos pieņemts lēmums atteikties no pirmpirkuma tiesībām uz dzīvojamām mājām un zemi par labu jaunajiem īpašniekiem. Viena māja tiek pārdota laukos, otra – Silajāņu ciematā.

■ **IZSKATA IESNIEGUMUS.** Izskatīti pašvaldības iedzīvotāju iesniegumi. Pieciem cilvēkiem daļēji apmaksāti ārstēšanās izdevumi slimnīcā, katram piešķirti 10 latī. Vienai personai (otrās grupas invalīde) pašvaldība piešķirs 15 latus, tādā veidā sedzot 15 procentus no iegādātās protēzes vērtības. Divi pašvaldībā dzīvojošie skolēni saņems astoņus latus lielu kompensāciju brīļu iegādei.

■ **APMAKSĀ PĀRTIKU MAZULIM.** Atbalstīts pagasttiesas lūgums un nolemts atmaksāt izdevumus par bērnu pārtikas iegādi. Šāda nepieciešamība bija radusies tādēļ, ka Preiļu slimnīcā tika ievietots vienu mēnesi vecs mazulis, kuru pagasttiesa izņēma no nelabvēlīgas ģimenes. Bērniņš atradās slimnīcā, kamēr tika nokārtots jautājums par viņa nodošanu aizbildniecībā.

■ **PALĪDZ POLITISKI REPRESĒTAJIEM.** Pašvaldības atbalstu saņēmušas vairākas politiski represētās personas. Divos gadījumos atbilstoši likumam šie cilvēki 50 procentu apmērā saņems atvieglojumus zemes nodokļa maksāšanai, bet viena politiski represētā persona kompensāciju par zemi saņems naudā.

■ **ATSAKĀS UN ŅEM ZEMI.** Trīs bijušie zemes īpašnieki, kas zemi bija paņēmuši lietošanā, tagad atteikušies no tās. 3,5; 5 un 7 hektārus lielas zemes gabali tagad tiks pārdoti. Kāds cits pašvaldības iedzīvotājs lūdz piešķirt viņam lietošanā ar tiesībām iegūt īpašumā par samaksu 13 hektārus lielu platību.

■ **NOMĀS OSTROVAS EZERU.** Deputāti izskatīja divus iesniegumus par Ostrovas ezera nomu. Nolemts, ka nomas tiesības piešķirtas abos gadījumos. Tā kā viena persona vēlas darboties ezerā no Silajāņu pagasta krasta, bet otra no Riebiņu pagasta puses, abiem nomniekiem par darbību vajadzēs vienoties savā starpā.

■ **APSPRIEDA NOVADU VEIDOŠANAS PROJEKTU.** Kā zināms, līdz šī gada 1. jūlijam visām pašvaldībām jāpieņem lēmums par to, kā tās redz savu apvienošanās modeli lielākā novadā un jānosūta Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijai. Silajāņu pagasta padomes priekšsēdētāja Marija Trifanova informē, ka deputāti saņēmuši anketas un tuvākajā laikā izteiks savus priekšlikumus. Taču ar galīgo izvēli pašvaldība vēl nesteigsies, jo pagasta padomes sēde, kurā tiks pieņemts lēmums, ielānota 26. jūnijā. Pašlaik gan deputāti, gan lielākā pagasta iedzīvotāju daļa atturas no pievienošanās Preiļu novadam, jo cilvēkus uztrauc novada lielās kredītsaistības. Daudz pieņemamāka būtu iespēja izveidot lauku novadu ar citiem tuvākajiem pagastiem.

■ **IZDARĪTAS IZMAIŅAS PAŠVALDĪBAS BUDŽETĀ.** Sakarā ar to, ka kļuvusi zināma mērķdotācijas daļa pedagogu algām, izdarītas izmaiņas pagasta pamatbudžetā. Ieņēmumu un izdevumu daļa tiks palielināta aptuveni par 32 tūkstošiem latu.

■ **RINDĀ UZ ALGOTAJIEM SABIEDRISKAJIEM DARBIEM.** Pašvaldībā ir samērā daudz bezdarbnieku, kuri vēlas strādāt algotajos pagaidu sabiedriskajos darbos. Taču pašvaldība tos var nodrošināt tikai diviem cilvēkiem mēnesī. Rindā uz sabiedriskajiem darbiem uzņemtās personas izlozēja, kurā mēnesī tām būs iespēja strādāt. Pagasta padomes priekšsēdētāja M.Trifanova informēja, ka pašlaik rezervē esot vairs tikai četri bezdarbnieki, kuriem vēl nevar piedāvāt iespēju strādāt sabiedriskos darbus.

Rušonas pagastā

■ **ATJAUNO MEŽUS.** Rušonas pagastā septiņi cilvēki iesaistīti mežu atjaunošanas darbos. Jaunas eglītes iestādītas jau trijos hektāros.

■ **PIEŠKIR ZEMI LIETOŠANĀ.** Padomes sēdē izskatīti iesniegumi par zemes piešķiršanu lietošanā. Nolemts piešķirt 110 hektārus no valsts brīvajām zemēm.

■ **ATĻAUJ ZVEJU.** Septiņas personas pagasta padomē bija iesniegušas lūgumus izsniegt zvejas atļaujas. Deputāti nolēma piešķirt atļaujas zivju zvejai Feimaņu ezerā, Rušonas ezerā, Eikšas ezerā un Jašas ezerā.

Piedalieties Olimpiskās skrējēju dienas viktorinā!

Reģionālais Olimpiskais centrs «Latgale» aicina piedalīties viktorinā «Olimpiskā ābece», kura veļtā Latgales Olimpiskajai skrējēju dienai. Viktorinā aicināti piedalīties skolēni, studenti un citi interesenti. Viktorinā ir 3 kārtas, par katru pareizi atbildētu jautājumu dalībnieks saņems 2 punktus, par izvērstu atbildi var tikt piešķirts 1 punkts. Viktorīnas uzvarētāji tiks paziņoti Latgales Olimpiskās skrējēju dienas laikā 13. jūnijā, uz-

varētāji saņems Olimpiskā centra «Latgale» un skrējēju dienas atbalstītāju sarūpētās balvas.

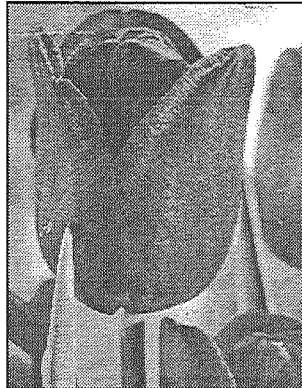
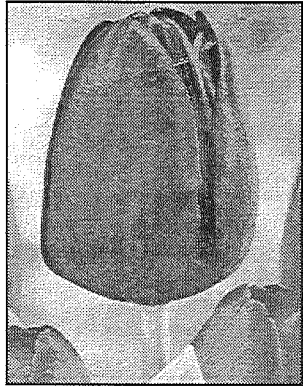
1. kārtā

1. Kādam notikumam par godu pasaulē ik gadus tiek rīkota Olimpiskā skrējēju diena?
2. Kad un kur pirmo reizi Latvijā notika LOK skrējēju diena?
3. Ko jūs varat pastāstīt par Olimpiskās kustības simbolu — pieciem kopā savītiem dažādās krāsas aplīņiem?

Atbildes uz viktorīnas jautājumiem sūtīt līdz 15. maijam (pasta zīmogs) Reģionālajam Olimpiskajam centram «Latgale», Atbrīvošanas alejā 93, Rēzeknē, LV 4601. Norādiet savu vārdu, uzvārdu, adresi un kontaktāruni. Tālruni: 46-07659.

U.Pastars,

Reģionālā Olimpiskā centra «Latgale» rīkotājdirektors

● Tikai retais no mums mājās no Holandes pārbrauc nenopircis dažus tulpu sīpolus. Tas ir jauki, ka šajā zemē var smelties tik daudz ideju dārzu un puķu dobjū iekārtošanā un apņemties padarīt skaistāku vidi ap sevi. Ceru, ka arī mani, manus tuviniekus un draugus priecēs melnās 'Queen of Night' un koši zilās 'Blue Aimable' tulpes zvani, kas gozēsies saulē un atgādinās, ka tur aiz trejdesmit gadiem man bija ļauts baudīt vēl vienu pavasari. Jā, starp citu, Holandē ir arī melnās tulpes muzejs.

Uz Holandi pēc pavasara

Turpinājums. Sākums 26. 30. aprīļa un 3. maija numuros.

Holande – tulpu zeme

Nīderlande ir daudzu dārzkopju sapņu zeme. Ziedu audzēšana ir industrijas līmenī un apdraud citu valstu vietējo ziedu tirgu. Tulpe ir viens no Holandes simboliem. Šī zieda ieviešanai jāpateicas biologam Karalusam Klusiusam, kurš 1593. gadā Holandi iepazīstināja ar tulpi. Viņa draugs, būdamas vēstnieks Konstantīnopolē, atsūtīja Klusiusam dažus tulpu sīpolus no Turcijas. Tas bija īpašs, eksotisks un rets zieds, kas ilgi tika piemērots Holandes mitrajam klimatam. Stāsti par zieda skaistumu ātri izplatījās pa visu karaļvalsti un katrs to vēlējās savā īpašumā. Valsti sākās kaut kas līdzīgs «zelta slimībai», kas vēstures lappusēs nosaukta par «tulpu mēri». Par vienu tulpu sīpolu prasīja govī, 10 aitas un 10 pūrus graudu. Par dažiem tulpu sīpoliem varēja iegādāties lepnu namu Amsterdamā. Līgava ar tulpu sīpolu pūrā bija liela veiksmē. 1636. gadā viens sīpols maksāja 30 000 guldeņu (apmēram 8000 latu). Tulpu mērija savu epokeju sasniedza 1637. gada janvārī un tūlīt februārī ņēma savu galu. Tulpe nebija vairs rečums. Piedāvājums noveda pie cenu krituma un dažu nedēļu laikā

bagātie tirgotāji bankrotēja. Spekulācija un mēnija izzuda, bet mīlestība pret skaisto ziedu ir saglabājusies. Rūgti maldās tas, kas uzskata, ka tulpe lēts zieds vien ir. Pavasarī griezto tulpu cenas ir līdzvērtīgas vai pat augstākas par rožu cenām.

Nīderlandē tulpes aizņem 17 500 hektārus jeb 49% no kopējā sīpolpuķu daudzuma. Otro vietu ieņem lilijas, tad seko gladiolas, narcises, hiacintes, utt. Pasaulē šobrīd ir ap 10 000 tulpu šķirņu, 3000 no tām ir pilnīgi jaunas un 99,9% jauno šķirņu nāk no Holandes.

Plašie Holandes ziedu lauki ir ne tikai izprieca vien, bet arī mērķtiecīgs darbs. Tulpu, liliju, gladiolu, narcisu un daudzu citu puķu sīpoli, gumi un dekoratīvie istabas augi ir Nīderlandes svarīgākās eksportpreces, kas aizceļo uz visām pasaules malām. Tas ir milzīgs bizness, tomēr tajā nodarbināti tikai 5% no iedzīvotāju kopskaita, jo arī puķkopībā darbs ir augsti mehanizēts.

Viskrāšņākais pavasaris manā dzīvē

Neaizmirstami iespaidi garantēti ilgam laikam, apmeklējot Keukenhofa ziedu parku Lisā. Tā ir vieta, kur vienkopus var apskatīt visskaistākos ziedus Nīderlandē.

Zeme, kur atrodas Keukenhofa, no 1401. līdz 1436. gadam piederēja holandiešu grāfienei Jakobai van Birenai. Viņa izmantoja daļu zemes platības ārstniecisko augu un dārzeņu stādījumiem, tādējādi nodrošinot sevi katru dienu ar pārtiku, kas caur virtuvi nonāca uz augstmaņu galda. Tāpēc arī ir cēlies dārza nosaukums — Keukenhofa (*Keukenhof*), kas tulkojumā no holandiešu valodas nozīmē — virtuves dārzs.

Pāris gadsimtus vēlāk 1850. gadā Amsterdamas ainavu arhitekts Zohers izstrādāja pamata dizainu dārzam, bet tikai 1949. gadā tapa tagad pazīstamais parks, kad sīpolaugu audzētāji vienojās kopējā projektā, ka parkā ir jāriko ziedu izstādes.

Vairāk nekā 7 miljoni sīpolaugu ir izstādīti 32 hektāru platībā. Keukenhofa ir Holandes dekoratīvo stādījumu paradīze un vislabākais piedāvājums interesentiem. Parks piedāvā krāšņus puķu dobes, kas atrodas vecu koku ielokā, kā arī slēgtos paviljonos, kur tiek periodiski organizētas izstādes. Jebkurš apmeklētājs (un to te ir ne mazums, jo sezonā parku apmeklē ap 900 000 cilvēku) parkā var izbaudīt lēnu pastaigu, atvilkt elpu, sēžot uz sola, pamodināt sevi mākslinieka garu, iedomāto krāsu paleti pārvērst materiālā formā, laikā un vietā. Un, protams, baudīt viskrāšņāko pavasari savā dzīvē un reibit smaržu vilni.

Šogad Keukenhofa parks darbojas no 21. marta līdz 18. maijam. Astoņas nedēļas viņoņas tulpu, narcisu, hiacinšu, liliju, gerberu un orhideju paklāji. Zemstikla paviljonos, kas nosaukti karaliskos vārdos, ir iekārtotas ziedu ekspozīcijas, kur katru nedēļu tiek mainītas griezto ziedu kompozīcijas (amariļļi, tulpes, frēzijas, hiacintes, irīsi, orhidejas, gerberas, u.c.). Puķu dobes stādīšana risinās

● Pavasaris Holandē nenozīmē tulpes vien. Miljoniem krokusu, hiacinšu, un narcisu aug lielos laukos, kas stiepjas starp Harlemu un Leideni. Lauki pārvēršas par visdažādāko nokrāsu stripainiem paklājiem, bet burvīgais aromāts tik saldi reibina.

no septembra līdz pat pirmajām salnām. Lai nodrošinātu, ka parks ir ziedu un krāsu pārpilns visu izstādes laiku, sīpolus stādu vienu uz otra vairākās kārtās — apakšā vēlāk, augšā agrāk ziedošos sīpolus. Tāpēc ir sajūta, ka esi ieradies istajā laikā, istajā brīdī — ziedēšanas kulminācijā. Puķes, kuras beidz ziedēt, kopēji nežēlīgi izrauj, lai varētu plaukt nākamās.

Papildus sīpolu miljoniem te katru gadu izsēj apmēram 6,5 tonnas zāliena sēklu. Svaigi zaļais zāliens labāk izceļ ziedu krāsas. Dārza veidotāji burtiski rotaļājas ar krāsām, smaržām, dārzu stilu, ūdeni un skulptūrām, parādot

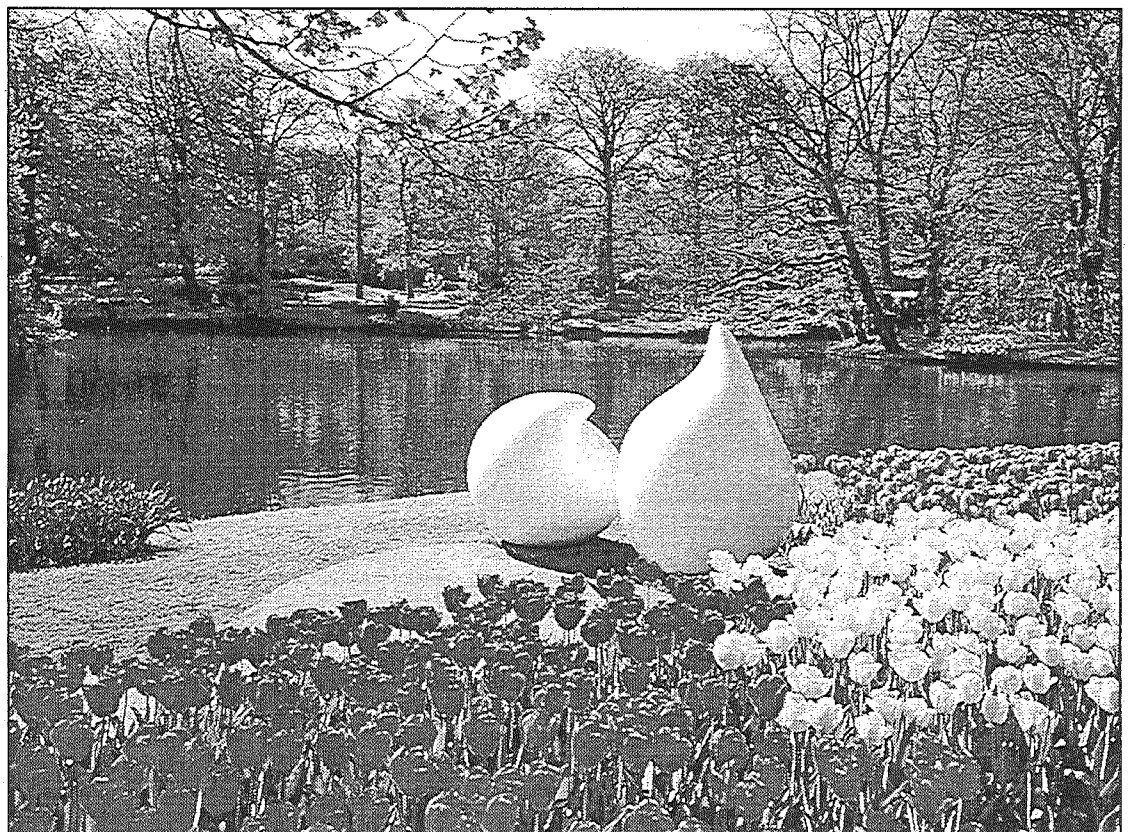
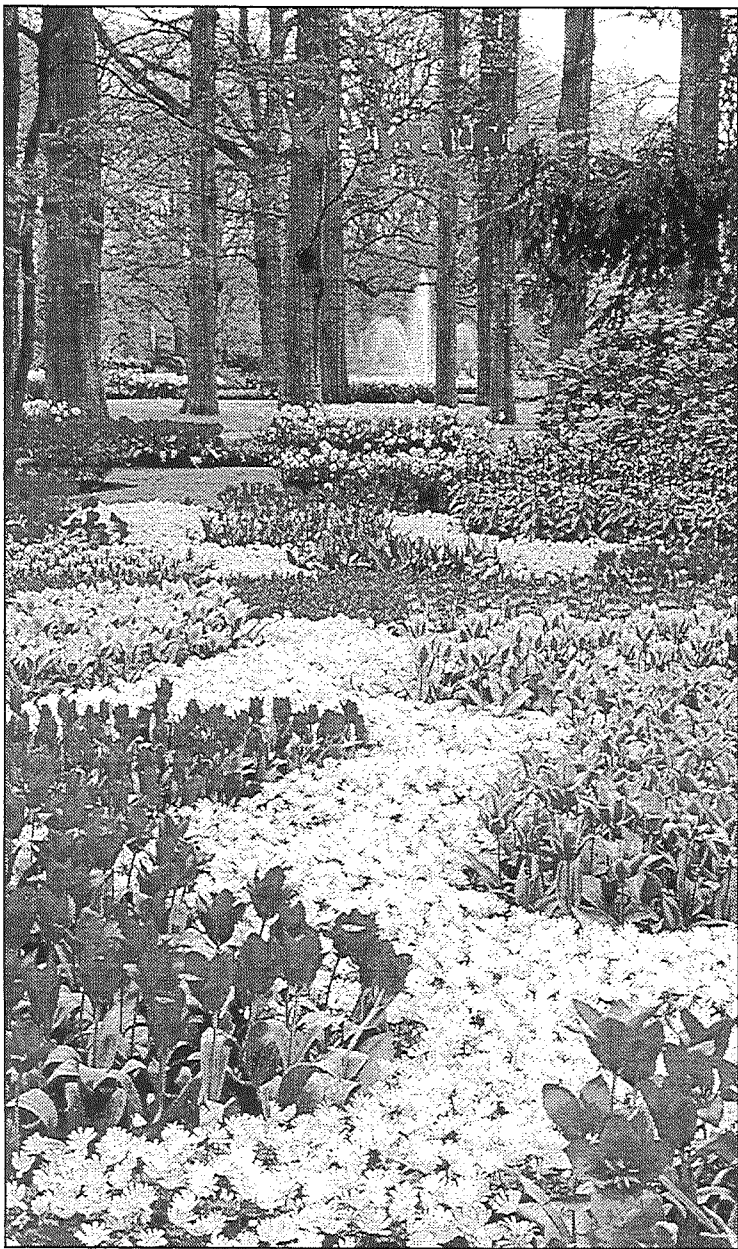
un dodot padomu, kā maksimāli vairojams ziedu skaistums.

Vairāk par dārzu nav ko piebilst. to jāredz un jāizsmaržo, bet t lasītāji, jāļaujas fantāzijai, lai publicētajos attēlos ieraudzītu visas varavīksnes krāsas, kas rotājas puķu dobes.

□□□

Nākamajā laikraksta numurā pastāstīšu, kā grieztie ziedi no Holandes nonāk pie mums Latvijā un visā pasaulē.

Tamāra Elste

● Šie attēli komentārus neprasa, ir jāļaujas tikai fantāzijai un jāiedomājas krāsu gammas, kas dominē Keukenhofa parka puķu dobes, kur zied tulpes, narcises, anemones, hiacintes, u.c. puķes.

KAIMIŅU RAJONOS

Dāvina grāmatas bibliotēkai

Ludzas rajona Rundēnu bibliotēkā mēneša laikā ievērojami papildinājies grāmatu fonds. Grāmatas par 100 latiem, kā bija plānots, iegādājies pagasts. Bez tam ļoti patikama un vērtīga dāvana tika saņemta no Iraidas Kravčenko – šī kundze pagasta bibliotēkai dāvāja savu personīgo bibliotēku, 434 grāmatas un skaistu grāmatplauktu. Vēl viena pagasta iedzīvotāja Zinaida Berjoza uzdāvināja divus vēsturiskus romānus.

«Ludzas Zeme»

RĒZEKNES RAJONĀ

Vietējie ražotāji ceļ trauksmi

Rēzeknes domes deputāti tikās ar vietējo uzņēmēju iniciatīvas grupu – pilsētas pārstrādes un pārtikas uzņēmumu «Vecā maiznīca», «Annas-V», «Dekom», «Rēzeknes gaļas kombināts», Rēzeknes tirdzniecības centra pusfabrikātu ceha vadītājiem.

Uzņēmēji ir satraukušies un norūpējušies par krīzi, kas izveidojusies Rēzeknē. Pilsētā strauji ienāk lielveikali (divi veikali jau uzvēl četri iepilnoti), taču tajos ir liels vietējo ražotāju produkciju. Šo veikalu plauktos neatradīsiet Rēzeknes maizi, ne zivju izstrādājumus, ne Rēzeknes gaļas kombināta produkciju.

Tāpēc vietējie uzņēmēji nolēmuši apvienoties asociācijā, lai kopīgiem pūliņiem, cerot uz pilsētas domes atbalstu, radītu biznesa attīstībai labvēlīgu vidi un aizstāvētu savas intereses. Uzņēmēju priekšlikumi iesniegti domes deputātiem izskatīšanai. Infrastruktū-

ras komiteja nolēmusi nodot tos publiskai apspriešanai.

Uzņēmēju un domes deputātu uzsāktais dialogs tiks turpināts. Nākošreiz uz tikšanos tiks aicināti ne tikai vietējie uzņēmēji, bet arī jauno lielveikalu īpašnieki un vadītāji.

Rēzeknes prokuroram atstāj cietumsodu

Augstākā tiesa nolēma kukuļa izspiešanā un dokumentu viltošanā apsūdzēto bijušo Rēzeknes rajona prokuroru Guntaru Arbidānu sodīt ar divu gadu cietumsodu un daļēju mantas konfiskāciju. Ar šo lēmumu Augstākā tiesa atstāja negrozītu Zemgales apgabaltiesas spriedumu šajā lietā.

Arbidānu pēn aizturēja drošības policija, jo viņš, uzturēdams valsts apsūdzību krimināllietā par patvaļīgu koku ciršanu, pieprasīja un arī saņēma no apsūdzētā 200 latu lielu kukuli.

Audriņu radaru uzstādīs piesārņotā vidē

Uz tikšanos ar aizsardzības ministru Ģirtu Valdi Kristovski bija aicināts Rēzeknes pilsētas domes priekšsēdētājs Juris Začests, Rēzeknes rajona padomes priekšsēdētājs Monvids Švarcs un Audriņu pagasta padomes priekšsēdētājs Vladimirs Tihomirovs.

Pašvaldību vadītāji tika iepazīstināti ar vides kvalitātes pētījumu rezultātiem Audriņu apkārtnē, kur vasaras beigās paredzēts uzstādīt radaru «TPS-117». Rezultāti neiepriecināja, vides piesārņojums Rēzeknes apkārtnē esot lielāks nekā citur Latvijā. Dokuments tiks nodots vietējiem speciālistiem izvērtēšanai, uzskatot, ka zināma vaina jāuzņemas vietējiem uzņēmumiem un dzelzceļniekiem.

Tikšanās dalībnieki tika iepazīstināti ar izstrādāto Audriņu pagasta un tam piegulošo pagastu iedzī-

votāju veselības monitoringa projektu. Līgums par monitoringu tikšot sagatavots un parakstīts maijā. No valsts budžeta līdzekļiem monitoringam paredzēts piešķirt 100 tūkstošus latu uz pieciem gadiem. Monitoringa ietvaros paredzēts arī sakārtot ambulatoros punktus lauku pašvaldībās.

No Aizsardzības ministrijas pušes izskanējuši solījumi veicināt lidostas sakārtošanu un attīstību. Tāpat ministrs esot solījis atbalstīt Rēzeknes halles būvniecību.

Somi ienāk Latgalē

Rēzeknes rajona padomē bija ieradušies Dienvidkarēlijas lauku atbalsta centra (Somija) pārstāvji, lai pārrunātu iespējamo sadarbību. Šis lauku atbalsta centrs vada arī Eiropas biroju Somijas dienvidu daļā un vēlas noslēgt līgumu ar Rēzeknes rajona padomi par līdzīgas Eiropas biroja nodaļas atvēršanu Austrumlatvijā. Pārrunātas

lietas, kas saistītas ar organizatoriskiem jautājumiem, un somu piedāvājums tiks skatīts rajona padomes sēdē jau maijā.

Eiropas biroja nodaļas darbības pamatmērķis būs informēt par Eiropas Savienību lauksaimniecības kontekstā – ko iegūs un ko zaudēs mūsu zemnieki, Latvijai iestājoties ES, kā arī dalīties Somijas pieredzē.

Danču muzikanti, atsaucieties!

Katru gadu maija beigās Viļānos notiek vasaras sezonas atklāšanas pasākums Lakstīgalu salas brīvdabas estrādē. Arī šogad 24. maijā Viļānu kultūras nams rīko danču muzikantu festivālu. Festivāla organizatori nodrošinās katram muzikantam vai grupai mēģinājuma laiku. Festivālā būs žūrija, bet labākie, protams, tiks apbalvoti.

«Rēzeknes Vēstis»

BALVU RAJONĀ

Lielveikals ceļā uz Balviem

Balvu pilsētas domes sēdē deputāti nespēja pieņemt viennozīmīgu lēmumu, vai iecere par tirdzniecības centra būvniecību uz Balvu evaņģēliski luteriskajai draudzei Jerošās zemes ir nododama publiskai apspriešanai. Draudze savas zemes zemi iznomāt komercrakstura apbūvei: iespējamai tirdzniecības centra celtniecībai.

Deputāti uzskata, ka tirdzniecības centra ienākšana Balvos ir nopietns drauds pilsētā esošo veikalu īpašniekiem un viņu darbiniekiem. Vai mēs aizstāvēsim Liepūtas ekonomiku, jautāja deputāti.

Kāpēc viņi nevēlas izveidot savu ražotni Balvos? Lai ražo kaut vai zeķes, un mēs viņus atbalstītu, savu viedokli pauda deputāti. Ir jāaizstāv vietējo mazo un vidējo uzņēmēju intereses, kuri biznesa uzsākšanai ieguldījuši savus spēkus un līdzekļus. Deputāti bažījās arī par to, kā no estētiskā viedokļa izskatīsies luterāņu baznīca, kad tai līdzās atradīsies «teļu fermai līdzīga ēka», jo visu lielveikalu un tirdzniecības centru ēkas ir vienādas, apšūtas ar skārdu.

Savukārt citi deputāti asi nosodīja publiskās apspriešanas noliedzējus. Mēs baidāmies no konkurences, bet tās rezultātā samazinās preču cenas, un ieguvējs neapšaubāmi ir pircējs, savu viedok-

li pamatoja šie deputāti. Viņi prognozēja, ka pilsēta tikai iegūs, ja centrā taps jauna būve, jo pagaidām nemaz nav zināms, kāds varētu izskatīties tirdzniecības centrs.

Gala iznākumā tirdzniecības centra būvniecības publiskā apspriešana tomēr notiks, jo, kā izrādās, tam nav obligāti nepieciešams domes lēmums. Pietiek ar izpildītāja vai būvvaldes lēmumu, jo, kā paredzēts Būvvaldes likumā, publiskā apspriešana ir obligāta par sabiedriski nozīmīgām būvēm.

Vēl pirms lielveikala celtniecības sabiedriskās apspriešanas izsludināšanas savu viedokli izteica uzņēmēju klubs «Krams». Viņu nostāja viennozīmīga – nelaut Balvos ienākt lielveikalam. Tas radītu ne-

prognozējamas sekas daudziem uzņēmējiem, kuri izstrādājuši projektus un bankā ņēmuši kredītus. Lielveikalu politika esot sākumā ar zemām dempingcenām pievilkt pircējus un «nobeigt» konkurentus, bet pēc tam cenas paaugstināt. Kāds no vietējo veikalu īpašniekiem uzskata, ka cenu ziņā varbūt arī varētu pacīnīties, taču lielveikals cilvēkus pievilks kā magnēts. Iedzīvotāji sabiedriskajā apspriešanā noteikti nobalsos par lielveikalu.

Savukārt aptiekas īpašniece un kāda veikala īpašniece ir pārliecinātas, ka mērķets iznīcinās ne tikai pārtikas tirgotājus, bet arī sīko saimniecības un higiēnas preču tirgotājus. Tirgotāji izteica izbrīnu

arī par baznīcas attieksmes maiņu. Līdz šim tā iebildusi pret alkohola tirdzniecību naktīs un svētdienās, bet nu priekšrotot iznomāt zemi tirdzniecības centram, kurā alkohola tirgos gan svētdienās, gan svētku dienās.

Balvu novada domes priekšsēdētājs noskaņots kritiski. Ja desmit gados nav izdevies savu biznesu padarīt konkurētspējīgu, cik tad vēl ilgs laiks vajadzīgs, viņš jautāja, aicinot uzņēmējus formulēt argumentus, ar kuriem pārliecināt Balvu iedzīvotājus piekrist slēgt pilsētu lielveikalam. Cilvēks grib dzīvot šobrīd. Kā pārliecināt, ka viņu vēlmes apmierinās vietējie uzņēmēji?

«Vaduguns»

JĒKABPILS RAJONĀ

Jēkabpils slimnīca iegādājusies datortomogrāfu

Jēkabpils slimnīcā uzstādīts datortomogrāfs. Tā funkcijas ir līdzīgas rentgenaparātam, taču iespējas daudz lielākas. Aparāts ir pilnīgi jauns, slimnīca to iegādājās konkursa rezultātā. Iekārtas cena ir 190 tūkstoši latu, tāpēc tika ņemts kredīts, kas jāatmaksā septiņu gadu laikā.

Strūklaka atkal darbojas

30. aprīlī ūdens piegāde tika atsākta strūklakai Jēkabpilī Vecpilsētas laukumā. Speciālisti atzīst, ka strūklaka ir ļoti pārzīmojusī, šopavasār nācies veikt tikai nelielus remontdarbus. Šopavasār atjaunos arī strūklaku Dārza ielas

galā. Pašlaik top objekta projekts, kopējās darbu izmaksas vēl nav zināmas. Faktiski paredzēts būvēt jaunu strūklaku, kas būs mazāka par veco. Tai būs cita forma, pārveidos arī apkārtni. Celtniecības darbus plānots sākt maijas beigās.

Bāreņu nama pagalmā augs rozes

1. maijā bāreņu namā «Likumi» notika tradicionālā talka. Pasākumā piedalījās audzēkņu krustveči no Zviedrijas, kur organizācija «Balticum 2000» jau iepriekš internetā veica akciju «Rožu dārzs». Tieši rožu stādīšana bāreņu nama pagalmā bija galvenais darbs.

Apzaļumošanas projektu izstrādāja firma «Monarda». Tās pārstāvji dienu pavadīja ne tikai stādot rozes, bet arī sakopjot bāreņu nama apkārtni, iztīrot pagrabu un ierīkojot dobes arī citiem stādījumiem.

«Brīvā Daugava»

● «Likumu» pagalmā nu kuplos pusotrs simts rožu. Lielākā daļa līdzekļu sagādāta Zviedrijā interneta akcijas laikā.

LIKUMĪBA, INFORMĀCIJA

CEĻU POLICIJA INFORMĒ

Pastiprināta uzmanība – velosipēdistiem

Sākas vasara, pilsētu ielās un lauku ceļos arvien biežāk sastopami velobraucēji. Pēdējo gadu statistika liecina, ka tieši velosipēdu vadītāji bieži kļūst par ceļu satiksmes negadījumu izraisītājiem, jo ir neuzmanīgi un bieži neievēro satiksmes noteikumus. Šajā sakarā Preiļu rajona policijas pārvaldes ceļu policijas priekšnieks INDULIS SURKULIS (attēlā) atgādina:

— Pirms doties ceļā ar divriteni, paņemiet rokās ceļu satiksmes noteikumu grāmatiņu un atsvaidziniet atmiņā svarīgākos punktus, lai nepakļautu sevi un citus satiksmes dalībniekus briesmām.

Neuzmanība, aizmāršība un klaja satiksmes noteikumu neievērošana ir cēlonis nopietnām avārijām. Ceļu policijas darbinieki pastiprinātu uzmanību šogad pievērsīs jaunajiem velosipēdistiem. Divri-

teniem obligāti jābūt aprīkoti ar gaismas atstarotājiem, kā arī ar gaismas ķermeņiem, kurus jāizmanto, diennakts tumšajā laikā pārvietojoties pa ceļu braucamo daļu. Otrs svarīgs noteikums ir velosipēdistu apļiecība, tai jābūt līdzīgai, ja ceļā dodas gados jauns braucējs. Patikami apzināties faktus, ka no pavisam deviņiem simtiem velosipēdistu apļiecību, kas pērn izsniegtas valstī, 600 saņēmuši Preiļu rajona skolēni. Par to parūpējies Ceļu satiksmes drošības direkcijas Preiļu nodaļa.

Drošības siksnas izmanto vairāk

Pēc neseno notikušās akcijas «Izdzīvo, kas piesprādzējas», kuras laikā ceļu policija pastiprināti uzmanīja, vai autovadītāji ir piesprādzējušies, situācija rajonā uzlabojusies. Ja iepriekš tikai aptuveni viens no desmit autovadītājiem ievēroja šo prasību, tad tagad piesprādzējušies brauc jau aptuveni puse braucēju. To, vai

SKAITĻI UN FAKTI

- No janvāra līdz maija sākumam par ceļu satiksmes noteikumu neievērošanu administratīvie protokoli sastādīti 25 gājējiem un velosipēdistiem.
- No gada sākuma ceļu policija dzērumā pie stūres aizturējusi 50 autovadītājus. Pagājušā gada attiecīgajā periodā bija aizturēti 77 iereibuši vadītāji.

vadītāji brauc piesprādzējušies, ceļu policija stingri kontrolēs arī turpmāk. Statistika liecina, ka vairumā avāriju drošības siksnas braucējiem garantē iespēju izvairīties no traumām.

● 13. aprīlī ceļā Krāslava – Preiļi – Madona 72. kilometrā automašīnas Audi-80 vadītāja G. neievēroja drošu braukšanas ātrumu un nobrauca no ceļa. Vadītāja nebija piesprādzējies un triecienā tika izmesta pa automašīnas priekšējo logu, kā rezultātā guva smagas traumas.

JAUTĀJĀT — ATBILDAM

Nodoklis par ievestu automašīnu nemainīsies

Vai pēc iestāšanās Eiropas Savienībā būs jāmaksā muitas nodoklis un akcīzes nodoklis lietotām automašīnām, ievēdot tās Latvijā tirdzniecībai? Vai būs vēl kādi papildu nodokļi?

Varam nomierināt: pēc Latvijas pievienošanās Eiropas Savienībai (ES) nodokļu kārtība paliek līdzšinējā, kad par lietotajām automašīnām ir samaksājams tikai akcīzes nodoklis. Papildu nodokļi nav paredzami.

Ceļu satiksmes un drošības di-

rekcijas Transportlīdzekļu reģistrācijas departamentā Saeimas ES Informācijas centram (ESIC) apliecināja: lietotām automašīnām muitas nodoklis arī tagad nav jāmaksā. Tāpat tas iekšējā tirgus robežās nebūs jāmaksā pēc pievienošanās ES, Latvijai iestājoties Muitas ūnijā. Reģistrējot automašīnu, ir jāsamaksā tikai akcīzes nodoklis. Piemēram, par piecus līdz septiņus gadus vecu automašīnu ir jāmaksā 75 latī, bet vecākām un jaunākām tas palielinās, līdz beidzot ir vienāds līdz gadu vecai un vecākai par 19 gadiem – 250 latī.

Pēc Finanšu ministrijas Nodokļu pārvaldes speciālista Māra Juruša teiktā, akcīzes nodoklis automašīnām nav harmonizējamo, t.i., ar ES saskaņojamo, nodokļu skaitā. Tādēļ arī pēc Latvijas pievienošanās ES tas būs jāmaksā līdzšinējā apjomā. Pagaidām Saeimā nav iesniegtas nedz ES likumdošanas iniciatīvas, ne arī likumprojekti, kas pārskatāmā nākotnē varētu ietekmēt šī nodokļa lielumu.

I. Bušmanis,
ESIC pārstāvis

EBRO 7211111
INFO

Policiju gaida reformas

Nesen tapa zināms par reformām Iekšlietu ministrijā – mēneša laikā tiks pārveidotas un apvienotas vairākas policijas struktūras.

Valsts policijā tiks izveidots īpašs iekšējās drošības dienests, kam būs četras apakšstruktūras. Vienā struktūrā apvienos Eiropola un Interpola pārstāvniecības Latvijā, kā arī nodaļu «Seren». Izziņas pārvaldi un Ekonomikas policijas biroju plānots iekļaut Kriminālpolicijā, kuras pakļautībā būs arī speciālo uzdevumu vienība «Omega». Organizētās noziedzības un apkarošanas birojs (ONAB) tiek pārveidots par pārvaldi, tajā iekļaus arī Narkotiku apkarošanas biroju, kā arī Smago noziedzumu apkarošanas pārvaldi. Izveidotā pārvalde būs Kriminālpolicijas pakļautībā. Kārtības policijai plānots pakļaut visas Valsts policijas dežurdaļas.

POLICIJAS ZIŅAS

Dzērumā iedūra sev kājā

28. aprīlī Preiļu slimnīcas uzņemšanas nodaļā ar durtu brūci labās kājas augšstilbā tika nogādāts 1960. gadā dzimušais Preiļu novada Aizkalnes iedzīvotājs Aleksejs. Noslēdzot, ka vīrietis alkohola reibumā pats sev iedūris ar nazi kājā.

Apzags pagalmā stāvošs traktors

28. aprīlī 1968. gadā dzimušais Vārkavas pagasta iedzīvotājs Jānis konstatēja, ka apzags viņam piederošais traktors, kas bija atstāts pagalmā. No uzkares mehānisma noņemtas dažādas detaļas. Īpašniekam nodarīti materiālie zaudējumi 70 latu apmērā. Policija noskaidro vainīgās personas.

Izdegusi priežu jaunaudze

Vārkavas pagasta iedzīvotāja, 1942. gadā dzimusi Anna 28. aprīlī konstatēja, ka izdegusi viņai piederošā priežu jaunaudze. Uguns nopostījusi kociņus 0,5 hektāru platībā. Nodarīti materiālie zaudējumi 200 latu apmērā. Lietas apstākļi tiek noskaidroti.

Pazaudēts mobilais telefons

29. aprīlī Preiļu centrā 1981. gadā dzimušais Dzintars pagaidām nenoskaidrotos apstākļos pazaudējis mobilo telefonu Nokia-5510. Materiālais zaudējums – 90 latī. Lietas apstākļi tiek noskaidroti.

Aglonā nozags velosipēds

30. aprīlī Aglonas pagastā no

1933. gadā dzimušajai Bronislavai piederošās mājas pagalma nozags kalnu velosipēds dzeltenā krāsā. Materiālais zaudējums – 65 latī. Policija noskaidro zādzības apstākļus.

Atstāja ceļu satiksmes negadījuma vietu

1. maijā Rudzātu pagastā ceļā Līvāni – Mežancāni 8. kilometrā 1982. gadā dzimušais automašīnas Ford vadītājs Sandis netika galā ar transportlīdzekļa vadību, mašīna nobrauca no ceļa un apgāzās. Autovadītājs ceļu satiksmes negadījuma vietu atstāja, bet pasažieris, 1980. gadā dzimušais Jānis, ar traumām tika nogādāts Līvānu slimnīcā. Notikums izmeklēšana.

Apzagta kokzāģētava

1. maijā Aglonas pagastā 1970. gadā dzimušajam Pēterim piederošās kokzāģētavas, uzlauzot ieejas durvis, nozags Aucē ražots lentzāģis, elektrosadales skapis ar elektroiekārtu un trīsdzīslu elektrokabelis melnā krāsā 100 metru garumā. Materiālais zaudējuma apmēri tiek noskaidroti.

Aiznests valsts karogs

4. maijā Līvānos nozags Latvijas Republikas valsts karogs, kas bija izkārts pie mājas. Lietas apstākļi tiek noskaidroti.

Protokols par huligānismu

29. aprīlī par alkohola reibu veiktajām huligāniskajām darbībām administratīvais protokols sastādīts 1957. gadā dzimušajam prelietim Aivaram.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

POLICIJA MEKLĒ

Preiļu rajona policijas pārvalde par izvairīšanos no pirmstiesas izmeklēšanas meklē 1984. gadā dzimušo DAINI ČEVERU un 1975. gadā dzimušo INESI GARANČU.

Visus, kam ir informācija par minēto personu atrašanās vietu, lūdz zvanīt pa tālruniem 53-02800 vai 53-02802.

No cietuma vestibila nozog Dalī gleznu

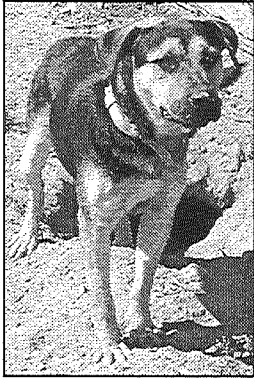
Ņujorkas policija neseno pavēstīja, ka no stingrā režīma vīriešu cietuma Rikers Island vestibila nozaga Salvadora Dalī glezna, ko sirreālists cietumam uzdāvināja 1965. gadā. Atklāts, ka gleznas oriģināls, kurā attēlots Kristus pie krusta, ir pazudis un tā vietā slēgtajā norobežojumā nolikta kopija, lai gan vestibilā 24 stundas dienā naktī uzturas apsargs. Dalī gleznu cietumam savulaik nosūtījis kā atvairošanos, ka slimības dēļ bija jāatceļ plānotā tikšanās ar ieslodzītajiem. 1985. gadā šis mākslas darbs tika novērtēts par 175 000

dolāru (102,2 tūkstoši latu), taču kopš spāņu mākslinieka nāves 1989. gadā tā vērtība ir augusi un tagad, iespējams, jau trīskāršojusies. Gleznas apakšējā kreisajā stūrī zem teksta «Rikers Island cietumnieku ēdamzālei» bija mākslinieka iniciāļi S.D. Izmeklētājus mulsina fakts, ka glezna nozudusi nepamanīta. Policija pat nespēj noteikt, kad isti darbs aizstāts ar kopiju. Ieslodzītie vestibilā netiek ielaisti, šeit uzturas tikai cietuma personāls.

LETA

Lappusi sagatavoja L.Kirillova

PAR VISU...

Gandrīz pusei Latvijas iedzīvotāju (45,1%) nav mājdzīvnieku, bet lielākajai daļai dzīvnieku mīļotāju mājās ir četrkājains draugs — kaķis vai suns, liecina «Latvijas fakts» veikta aptauja. No iedzīvotājiem, kuriem ir mājdzīvnieki, 39% mājās ir viens vai vairāki kaķi, bet 26,6% — suns. Savukārt 2,3% dzīvnieku mīļotāju ir dekoratīvie putni, 1,2% — dekoratīvās zivtiņas, 0,9% — kāmis, arī jūrascūciņu turētāju ir 0,9%, bet 0,6% mājās ir žurka. Pavisam mājdzīvnieki ir 54,9% aptaujāto.

SPORTS LĪVĀNU NOVADĀ

1. maija stafetes

Maija pirmajā dienā kuplā skaitā Līvānu ielās devās stafetes skrējēji. Šogad sacensību programmā bija jauninājumi. Pilsētas skolu vērtējumā sacentās klašu stafetes komandas, kā arī tika dota iespēja piedalīties sporta klubu, darba kolektīvu, kā arī domubiedru grupām. Šo iespēju izmantoja Līvānu novada vieglatlētikas veterāni, plecu pie pleca cīnoties ar vidusskolu izlases komandām. Uz ielu stafetēm ieradās Jersikas, Jaunsilavas, Rožupes pamatskolu komandas. Kopskaitā stafetēs piedalījās 42 komandas — 360 skrējēji.

Pēc stafetēm visi varēja piedalīties veselības skrējienā. Ikvienš tā dalībnieks saņēma Latvijas Skolu sporta federācijā dāvātos suvenīrus, bet stafetu skrējiena dalībnieki — diplomus. Katrs stafetes dalībnieks piedalījās loterijā, bet arētāji saņēma kausus.

Pamatskolu grupā pirmajās trijās vietās ierindojās Jersikas, Jaunsilavas, Rožupes pamatskolu vieglatlētī.

Starp 2.-3. klašu skrējējiem komandas sarindojās šādā secībā: 3.a klase (Līvānu ģimnāzija), 3. klase (Līvānu 2. vidusskola), 2.c, 3.c, 3.b, 2.b klase (ģimnāzija), 2.b, 2.a klase (Līvānu 2.).

4.-5. klašu grupā: 5.a (Līvānu 2.), 5.a, 4.a, 5.c, 4.d klase (ģimnāzija), 4.a klase (Līvānu 2.), 4.a, 4.c, 4.b (ģimnāzija), 4.b (Līvānu 2.), 5.d (ģimnāzija).

5.-7. klašu grupā: 7.b (Līvānu 2.), 7.a, 7.b, 6.a (ģimnāzija), 7.a (Līvānu 2.), 6.b (ģimnāzija), 6.a (Līvānu 2.), 6.c, 6.b (ģimnāzija).

Starp 8.-9. klasēm komandas sarindojās šādā secībā: 9.c, 9.a, 9.b, 8.a, 8.b, 9.d, 8.d (ģimnāzija), 8.b, 8.a, 9.a (2. vidusskola).

Vidusskolu un darba kolektīvu grupā par uzvarētājiem kļuva Līvānu ģimnāzijas, Līvānu 2. vidusskolas un vieglatlētikas veterānu komandas.

Eduarda Kovaļova piemiņas balva izcīnīta

Skolotāja Eduarda Kovaļova piemiņas turnīrā dambretē, kas notika 3. maijā Līvānos, piedalījās 16 dambretisti. Spēles bija organizētas divās grupās: sportistiem ar otro un augstāku sporta klasi, un iesācējiem. Eduarda Kovaļova galvenās balvas izcīnīja Mikus Kārklis, Lauris Kārklis, Kristaps Kārklis, bet iesācēju grupā — Kristīne Kokaine, Līga Baltgalve, Inīta Slesareva.

Tekvon — do cīnītāju aktivitātes

Jēkabpils 2. vidusskolas sporta zālē notika ceturtais atklātais tekvon — do Latgales kauss — 2003, kurā piedalījās 89 sportisti no sešiem klubiem. Līvānos sacensībās pārstāvēja 15 sportistu komanda. Starp junioriem (1987./1989. dzimšanas gads) pirmo vietu spāringā «Masogi» svara kategorijā līdz 63 kilogramiem izcīnīja Jānis Cirsis, starp meitenēm ar svaru līdz 52 kilogramiem otro vietu izcīnīja Inese Dolgais. Pusfinālā cīņā par trešo vietu zaudēja Kristaps Bulmeisters svara kategorijā līdz 36 kilogramiem un Guntis Jurāns svara kategorijā līdz 58 kilogramiem.

Grupā, kurā sacentās 1986. gadā dzimušie un vecāki, svara kategorijā līdz 63 kilogramiem otro vietu izcīnīja Roberts Mazulis un Kaspars Sondors svara kategorijā līdz 80 kilogramiem. Trešo vietu — Eduards Zvirbulis svara kategorijā virs 80

kilogramiem.

Pusfinālā cīņā par trešo vietu Gatis Čevers svara kategorijā līdz 80 kilogramiem zaudēja.

Sacensībās pieredzi guva Kristaps Grandāns, Armands Dolgais, Juris Vainods, Andrejs Mironovs, Anna Badjaka. Līvānieši kopvērtējumā ar 12 punktiem izcīnīja ceturto vietu. Sacensību organizatori — sporta klubs «LTCS» Jēkabpils filiāle instruktora Igora Homenko audzēkņi ar 18 punktiem izcīnīja trešo vietu.

Lieliski rezultāti skolēnu spartakiādē

No skolēnu 56. spartakiādes ar teicamiem rezultātiem atgriezās dzūdo cīnītāji. Jānis Lemešs un Ilja Beloborodovs izcīnīja bronzas medaļas savā vecuma grupā — 1989./1990. dzimšanas gads. Sergejs Petrovs ieguva piekto vietu. Spartakiādē šīs vecuma grupas skolēniem notika Jelgavā.

Savukārt Liepājā sacentās 1991./1992. gadā dzimušie dzūdo cīnītāji. Dmitrijs Haratjans ieguva zelta medaļu. Jānis Rubinis un Jānis Stamberts izcīnīja bronzas medaļas, bet Artūrs Dzenis iekļuva piektajā vietā.

Lieliskos sasniegumus sporta kluba «Makkabi.Jaunība» cīnītājiem izdevās gūt, pateicoties savam neatlaidīgam treniņu darbam Alekseja Sapegina un Viktora Lemeša vadībā. Jāatzīmē, ka spartakiādē bija pārstāvētas septiņas sporta skolas, kurās ir savas dzūdo nozares un 14 šīs cīņas veida sporta klubi. Kopvērtējumā Preiļu komanda ieguva piekto vietu. Sporta klubam «Makkabi» piešķirts Izglītības un zinātnes ministrijas goda raksts.

L.Rancāne

«Par uzdrīkstēšanos...»

30. aprīlī Līvānos, kafejnīcā «Gamma» notika Līvānu pilsētas bibliotēkas organizētā tikšanās «Par uzdrīkstēšanos...» ar rakstnieci un žurnālisti Daci Rukšāni (attēlā), uz kuru tika aicināts jebkurš interesents. Rakstniece bija ieradusies, lai pastāstītu par savu dzīvi, literatūru un atbildētu uz uzdotajiem jautājumiem.

D.Rukšānei ir iznākušas grāmatas «Romāniņš» un «Beatrisas gultas stāsti», kuras ir izpelnījušās ne mazums kritikas un uzslavas.

Jautāta, kā uztver pret sevi vērsto kritiku, D.Rukšāne atzina, ka viņa ir tāda, kāda ir, nekad nav mēģinājusi būt savādāka. Atbildot uz jautājumu, kādai auditorijai rakstniece raksta, viņa atbildēja, ka raksta pati sev, nevis kādam citam.

Tikšanās laikā D.Rukšāne lasīja fragmentus no savas vēl neiznākušās, trešās grāmatas manuskriptiem, kuru ir paredzēts izdot augustā.

Daudzi D.Rukšānes darbus salīdzina ar ne mazāk skandalozās žurnālistes un rakstniece Elītas Veidemanas darbiem.

I.Lazdāne

(Neparastā) parastā īve — gada koks 2003

Turpinot savu pirms trim gadiem aizsāktu tradīciju, Latvijas Dendrologu biedrība ir izvēlējusies savu gada koku. Pēc pilnā (2001) un paegļa jeb kadiķa (2002) gada koka godā tīcis visretākais, visindīgākais taču vienlaikus arī vissavdabīgākais un saudzējamākais no Latvijas skujkokiem — tā ir parastā īve *Taxus baccata* (savulaik dēvēta par ogu īvi, jo tās augļi zināmā mērā atgādina ogas. Šis vecais nosaukums joprojām saglabājas arī auga zinātniskajā nosaukumā, tulkojumā no latīņu valodas *bacca* nozīmē oga).

Ja pilādzis, sērmūkslis jeb cārmyuška un paeglis jeb kadiķis, lai arī ar dažādiem nosaukumiem, ir gana labi pazīstams visā Latvijas teritorijā, tad 2003. gada koks ir jau krietni retāks un vairāk pazīstams Kurzemes piekrastē, kur vēl saglabājušās dažas šī koka savvaļas audzes vai atsevišķi eksemplāri. Īvi varam sastapt arī vecajos muižu parkos. Plašāk par to var izlasīt Ilmāra Riekstiņa grāmatā «Īve — piejūras mežu pērle».

Rietumeiropā šis augs īpaši plaši lietots dārzos un parkos. Tā kā īve ir ļoti pacieš apgriešanu, tā plaši izmantota cirptu dzīvzogu veidošanā kā arī topiārijos (kociņi ar dažādu ģeometrisku figūru vai dzīvnieku formā veidotiem vaināgiem).

Latvijā īve aug faktiski uz savas izplatības ziemeļaustrumu robežas, tādēļ tās plašāka lietošana dārzos un parku ierīkošanā ir izpauļusi. Taču tumšzaļo, skaisto skuju dēļ īvju zari izsenis lauzti telpu rotāšanai, indīguma dēļ (lai nesaīdītos mājdzīvnieki) to nereti bez žēlastības nīdējuši zemnieki, savas ciētas, ļabi pulējamās un ar skaistu

tekstūru apveltītās koksnes dēļ lielās īves cirstas galdnieku vajadzībām. Tā nu sanācis, ka gan ne pārāk labvēlīgā klimata, gan cilvēku dēļ īve ir tikusi īpaši apdraudēta un tādēļ īpaši aizsargājamo sugu sarakstā.

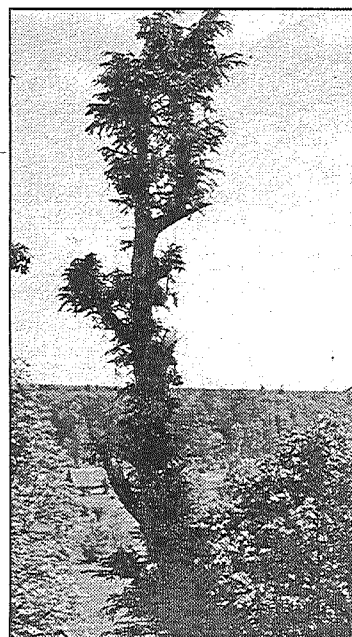
Īvei virišķie ziedi (kas izkaisa putekšņus) un sievišķie ziedi (no kuriem izaug sēklas) attīstās uz dažādiem augiem. Tātad varam runāt par virišķajiem un sievišķajiem augiem, lai gan ir novērots, ka šis princips īvju dzīvē nav gluži kā akmeņi cirsts (dažkārt arī nomaļus «vecpuiša vai vecmeitas dzīvi» dzīvojošiem eksemplāriem var zarus parādīties pa kādai «ogai», kas patiesībā pēc savas anatomiskās uzbūves ir sēkla ar to daļēji aptverošu galīgu sarkanu sēklsēdzi). Šī sarkanā sēklsēdze ir arī vienīgā neindīgā auga daļa (pati sēkla ir indīga !!!). Nostātos tiek pieminēti arī kāds savdabīgs īves skuju lietošanas veids — vecos laikos neprecējušās meitas dažkārt, glābdamās no ļaužu nievām, pa kādai skujai pakošļājušas, lai tiktu vajā no nevēlamas grūtnie-

● Īves ogu veido sēkla, kuru daļēji aptver koši sarkana sēklsēdze.

cības. Tiesa, jāpiebilst, pie reizes pamatīgi riskējot arī pašas goda un vīra vietā iemantot «koka mētelīti». Sava indīguma dēļ īve tomēr nebūtu jāstāda bērnu rotaļu laukumā un mācību iestāžu tuvumā. Taču tas nenozīmē, ka īve būtu jāizskauž no Latvijas augu valsts.

Gluži otrādi, tā ir kļuvusi jau par lielu retumu un tai jāpalīdz atgriezties vietās, no kurām tā dažādu iemeslu dēļ padzīta. Kā jau pieminējām, vietām ir saglabājušies tikai atsevišķi attāli eksemplāri, kuri nespēj ražot sēklas. Tātad praktiski nav iespējama sugas normāla atjaunošanās un situāciju var labot, klāt piestādot pretējā dzimuma kokus.

● Šī ir viena no visvairāk ekspluatētajām īves fotogrāfijām Latvijā laikā starp abiem pasaulē kariem. Tajā uzskatāmi redzams, cik sparīgi vecais koks dzen jaunus zarus nolauzto vietā.

Taču arī šajos gadījumos derēs ne kura katra īve. Parastās īves Latvijas populācijas ģenofonda saglabāšanu un atjaunošanu var apdraudēt arī — citas īves. Tās ir dažādas īvju dekoratīvās šķirnes un hibrīdi, kas dārznieku uzmanību saista gan ar īpaši tumšām vai

zeltaini dzeltenām un pat raibām skujām, gan ar blīvu kolonveida, vēdekļveida izplestu un zemei puspīeplakušu vainagu. Nenoliedzot šo šķirņu dekoratīvo vērtību, tomēr jāatceras, ka gadījumā, ja šīs šķirnes tiek iestādītas mūsu savvaļas īvju tuvumā, var notikt krustojšanās un no sēklām izdīgusie pēcnācēji vairs tikai daļēji būs vietējo īvju ģenofonda nesēji. Tieši šī iemesla dēļ būtu jāatturas no dažādu šķirņu vai neskaitras izcelsmes augu stādīšanas dabisko īves atradņu apkaimēs.

Sobrīd tikai dažās vietās Kurzēmē vienkopus atrodamas pietiekami daudzās īves, lai tās varētu normāli atjaunoties. Taču tur, kur šis koks iznīdēts, nākotnē vajadzētu veikt īves atkalieviešanu. Spraudēni vai sēklas šim nolūkam būtu jāievāc tikai no tām Latvijas atradnēm, par kurām droši zināms, ka tās ir savvaļas (nederēs liela daļa vecajos muižu parkos stādīto augu, kuru dzimtene meklējama Vācijā vai citās Rietumeiropas valstīs).

Ceram, ka jau tuvāko gadu laikā, mēs varēsim ķerties pie šī darba un aicināsim talkā jūras piekrasti apsaimniekojošās pašvaldības un zemes īpašniekus. Tikmēr aicinām iepazīt un sargāt mūsu dabas vērtības un to skaitā tik neparasto parasto īvi.

Andrejs Svilāns,
Latvijas Dendrologu
biedrības vadītājs

Kā jūs vērtējat akciju «Izdzīvo, kas piesprādzējas!»

Ceļu satiksmes drošības direkcijas organizēto kampaņu «Izdzīvo, kas piesprādzējas» noslēdza pētījums par drošības jostu lietošanu. To lietošana ceļu satiksmes negadījumā brīdī līdz 70 procentiem samazina bojāejas iespēju tiem, kas sēž mašīnas priekšējos sēdekļos, bet līdz 50 procentiem tiem, kas atrodas uz aizmugurējā sēdekļa.

Pēteris Džardāns,
Vārkavas pagasta
zemnieks:

— Pilnībā piekritu tam, ka izdzīvo, kas piesprādzējas. Diemžēl daudziem ir slinkums, vai arī nolaidība pret sevi, lai lietotu drošības jostas. Ja gadās avārija, tiem, kas nav piesprādzējušies, klājas ļoti smagi. Automašīnu vadu kopš divdesmit gadu vecuma. Pats piesprādzējos vienmēr, bet pasažieri reizēm jāpiespiež gandrīz ar varu. Īpaši jaunieši ne vienmēr to grib darīt. Policijai šī lieta būtu jāvērtē vēl nopietnāk.

Kazimirs Sērmais, Stabulnieku pagasta iedzīvotājs:

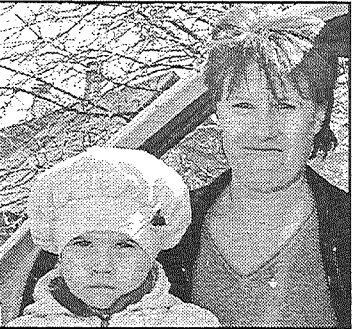
— Piesprādzēties vajag noteikti. Tad ir garantija, ka, strauji bremzējot, braucējs neietrieksies stiklā, vai arī neizkritīs no mašīnas, ja tā kūleņos. Mans vadītāja stāžs ir ilgāks par 30 gadiem, par laimi, ceļu satiksmes negadījumu nekad nav bijis. Saviem pasažieriem vienmēr lieku piesprādzēties, pat ja viņi to nevēlas darīt.

Aivars Dūda,
Sīļukalna pagasta
padomes pasažieru
autobusa vadītājs:

— Nekādu akciju nemanīju. Attiecībā uz drošības jostu lietošanu man ir divējādi uzskati. Man ir nācies redzēt, ka cilvēks sadeg kopā ar automašīnu tikai tāpēc, ka bija piesprādzējies. Nevarēja izklūt

no mašīnas jo bija ievainots, bet drošības jostas karabīne bija iekļējusies, un to nevarēja atbrīvot. Tāpēc es nevaru viennozīmīgi piekrist prasībai obligāti piesprādzēties. Cilvēks ir iesprostots un aiziet bojā. Drošības jostu lietoju bez iekšējas pārliecības un tikai tāpēc, ka to prasa policija. Saviem pasažieriem, kas sēž priekšējos sēdekļos, gan vienmēr pieprasu piesprādzēties, ja nevēlas, tad lieku pārsēsties uz aizmuguri. Mans vadītāja stāžs ir divdesmit gadi.

Aina Joneva, Riebiņu pagasta iedzīvotāja kopā ar meitiņu Elinu, strādā kafējnīcā Preiļos:

— Automašīnas vadītājas stāžs man ir neilgs, drīz būs gads. Precīzi ievēroju prasības attiecībā uz drošības jostu, to pieprasu arī no līdzbraucējiem. Meitiņu pārvadāju aizmugurējā sēdekli un vienmēr piesprādzēju.

Marija Utināne, strādā uzņēmumā Preiļos:

— Kas tā par akciju, nesaprotu, bet piesprādzēšanās ir vajadzīga lieta ceļu satiksmes drošībai. Automašīnu vadu jau ceturto gadu. Es pati gan reizēm grēkoju un, ja braucu viena pa pilsētu, drošības jostu nelietoju. Kad mašīnā ir arī citi braucēji,

obligāti pieprasu no viņiem un piesprādzējos arī pati. Tāpat arī izbraucot ārpus pilsētas. Noteikumi jāievēro.

L.Rancāne
Foto: M.Rukosujevs

SLUDINĀJUMI, REKLĀMA, LĪDZJŪTĪBAS

Paju sabiedrība «Turība» AICINA DARBĀ

**bilancspējīgu grāmatvedi,
kurš pārzina darbu ar grāmatvedības
datorprogrammām.**

Pieteikumu un CV iesniegt līdz 19. maijam
p/s «Turība», Saules ielā 1, Riebiņos,
LV 5326. Tālr. 9289265.

Gaiļišu pamatskola AICINA UZ ABSOLVENTU SALIDOJUMU 17. maijā plkst. 18.00.

Dalības maksa Ls 1.
Lidzi ņemt labu noskaņojumu un groziņu.

«NIKO-LOTO» pērk un pārdod
privatizācijas un kompensācijas
sertifikātus un LOMBARDS izsniedz
kredītu pret ķīlu katru dienu
Līvānos, Stacijas ielā 1. Tālr. 6780843,
42332, 41221 (vakaros).
Preiļos (tikai sertifikāti), Raiņa bulv. 15.
Tālr. 53-07068, 23024 (vakaros).

KLIENTU IEVĒRĪBA!

**SIA «LATVIJAS PROPĀNA GĀZE»
Preiļu AZ paziņo akcijas
«Lieldienu loterija» laimestu
rezultātus:**

Sašķīrinātā gāze balonos

- ✓ 1. balva – balona bezmaksas
nomaiņa 3 reizes
JANĪNA SALIETE Rožkalnu pag.,
«Vingri»;
- ✓ 2. balva – balona bezmaksas
nomaiņa 2 reizes
VASĪLIJS DENISOVS Preiļu pag.,
«Pupāji»;
- ✓ 3. balva – balona bezmaksas
nomaiņa 1 reizi
LEONĪDS JURGENSONS Rožkalnu
pag. «Augšmukstī».

*Sašķīrinātās gāzes uzpilde
autotransportam līdz Ligo svētkiem*

- ✓ 1. balva – 50 % atlaide
GUNĀRS LAGANOVSKIS Preiļu
novads, «Mežsētas»;
- ✓ 2. balva – 30 % atlaide
VLADIMĪRS JAKOVĻEVS Preiļi,
Rēzeknes iela;
- ✓ 3. balva – 20 % atlaide
NIKOLAJŠ HVOROSTININS Preiļi,
Jelgavas iela.

Informācija pa tālr. 5381217, 5381218.

9. un 14. maijā pārdos diennakti vecus šķirotus cāļus,
jaunputnus 6 mēn. (sāk dēt), dējējvistas 10-14 mēn., Pekinas
pīlēnus, paaudzētus pelēkos zosīņus, gaiļus (arī mainīs),
barību Štolderos 7.00, Aizkalnē 7.10, Pelēšos 7.20, Ārdavā
7.30, Aglonā 7.50, Jaunaglonā 8.05, Aglonas st. 8.20, Baškos
8.30, Kastīrē 8.35, Anspokos 8.45, Preiļos 8.55, Ančkinos 9.30,
Vārkavā 9.40, Pīliskās 9.55, Upmalā 10.10, Vanagos 10.30,
Rožupē 10.40, Līvānos («Runci») 10.55, Jaunsilavās 11.25,
Zundānos 11.35, Turkos 11.45, Stekos 11.55, Rudzātās 12.05,
Priekujos 12.20, L. Anspokos 12.30, Smelteros 12.40, Polkoronā
12.50, Galēnos 13.00, Sīļukalnā 13.15, Stabulniekos 13.30,
Pieniņos 13.45, Riebiņos 14.00. Tālr. 5321270, 9186065.

Pārdod

grūšnu govī. Tālr. 54603;
govī un piena telu. Tālr. 64682259;
govī un vilku sugas kucēnus. Tālr. 9192741;
lielo «Julu», vācu aitu suņa kucēnus. Tālr.
6329432;
kartupeļus. Tālr. 5344477, 6351007;
garāžu Preiļos. Tālr. 9118637;
VW Transporter, D, 1989. g. Tālr. 9118637.

Pērk

labas kvalitātes auzas lopbarībai. Tālr.
6406741, pēc 18.00 5356807;
kartupeļus, bietes, burkānus. Tālr. 6855348.

Irē

telpas līdz 50 m² Preiļu centrā. Tālr.
9608013, 9414726.

Piedāvā darbu

steidzami vajadzīgs bārmenis(e). Tālr.
9638179.

Dažādi

Aicinu atsaukties «Latvijas Krājbankas» vai
Krājbankas pensionētos darbiniekus. Tālr.
9814493.

**Veikalā «TEV» Preiļos, Kooperatīva ielā 1
pārdod (arī remontē) velosipēdus, zāles
plaujmašīnas. Pārdod velosipēdu rezerves daļas.
Formē līzingu.
Tālr. 5321409.**

**Pērk vai nomā zemi,
zemnieku saimniecību.
Tālr. 5933292.**

**SIA «Ranko» iepērk
mājlopus dzīvsvārā.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 42807, 44179, 9161121.**

**SIA «AIBI» pērk zirgus,
liellopus, jaunlopus, aitas.
+12%, +18%.
Tālr. 48-71185, 48-71804, 9478728,
9445135.**

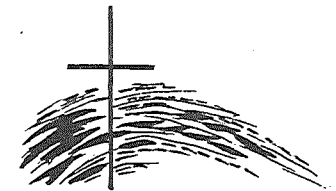
**SIA «Kārlis Viens» iepērk
jaunlopus, liellopus, aitas kautsvārā.
Samaksa tūlītēja (pie svēršanas).
Formē subsīdijas.
Tālr. 6468887, 53-48524, 53-48531.**

Latgales finanšu un investīciju kompānijas (LFIK) Preiļu filiāle

✓ piedāvā pensionāriem bez pirms iemaksas:
preču un pakalpojumu līzingu,
ārstniecības pakalpojumus uz nomaksu,
privatizācijas sertifikātu pārdošanu uz nomaksu,
✓ kā arī piedāvā: aizdevumus,
privatizācijas sertifikātu pārdošanu un pārdošanu.
Preiļos, Raiņa bulvārī 19, 8. kab. (rajona padomes ēkā).
Līvānos (tikai otrdienās no plkst. 10.00 līdz 14.00)
kultūras nama ēkā, sociālās apdrošināšanas
aģentūras (VSA) kabinetā.
Tālr. 5324164, 9142145, fakss 5324154.

Pērk mežus, cirsmas, zāgļus.

Samaksa tūlītēja. Ir transports.
Tālr. 9465551, fakss 4662395.

...Nevar vārdos ietērt tās sāpes,
skumjas un smeldzi, ko cilvēks jūt,
tūvu cilvēku zaudējot.

**Izsakām visdziļāko līdzjūtību
Jekaterīnai Dudkīnai, TĒVU
mūžībā pavadot.**

PVĢ kolektīvs

Parasti pavasars atnāk ar sauli un
ziediem,
Prieku un laimi, kas ģimenes pavardā
kvēl.

Tev šis pavasars atnesa smeldzošas
sāpes,
Ziedus ar asarām rūgtām, ko kapā
dod līdzī.

**Valentīna, esam kopā ar tavu
ģimeni lielajās bēdās.
Bijušie darba biedri**

Mīļā Laima gauži raud,
Kapa malā stāvēdama:
Redzēj' manu augumiņu
Bez laiciņa pievedam.

Kad negaidīti atnākušo sāpi izraud
svēces un pavasara ziedos birst
atvadu asaras, sakām pēdējās
ardievas klasesbiedram EDGARAM
un skumstam līdzī viņa ģimenei.
Dravnieku pamatskolas 5. klases
skolēni, vecāki un audzinātāji.

Es tevi ieeju, zeme,
Es esmu tavs sikais zieds.
Nu savā mūžīgā ritumā
Līdzī šūpoties liec...

**Sāpu brīdī esam kopā ar
Jāni, Kārlī, Mārtiņu, Kristīni, no
brāļa EDGARA uz mūžu šķiroties.
Dravnieku pamatskolas 1., 3., 7., 8.
klases skolēni un audzinātāji**

«NOVADNIEKA» KALENDĀRS

Rajona izglītības pārvalde

- ◆ No 7. līdz 16. maijam tehniskās
jaunrades centra pulciņu labāko darbu
izstāde.
- ◆ 8. maijā pulksten 13.00 rajona skolu
tautas deju festivāls Preiļu kultūras namā.
- ◆ 13. maijā pulksten 10.00 rajona
skolēnu domes sēde.
- ◆ 14. maijā konkurss jaunajiem ceļu
satiksmes dalībniekiem.

Kinoteātris «Ezerzeme» Preiļos

- ◆ 7. un 8. maijā pulksten 20.00
piedzīvojumu komēdija «Policistu šovs».
- ◆ 9. un 11. maijā pulksten 18.00 un
20.00. 13., 14. un 15. maijā pulksten
20.00 šausmu filma «Ceļa gals – 2».

Aglonas kultūras nams

- ◆ 9. maijā pulksten 18.00 sadanco-
šanās koncerts ar Rīgas, Rušonas un
Aglonas jauniešu piedalīšanos. Pulksten
22.00 diskotēka. Spēlē Normunds.

Rožkalnu kultūras nams

- ◆ 10. maijā pulksten 22.00 balle, spēlē
grupa «Laineri».

Riebiņu kultūras nams

- ◆ 10. maijā pulksten 22.00 balle, spēlē
Andrupenes poprokkapela «Trīs vīri
laivā».

Sīļukalna kultūras nams

- ◆ 10. maijā pulksten 22.00 balle.
Spēlē grupa «Veja runa».

Līvānu novads

- ◆ Rožupes kultūras namā 9. maijā
pulksten 20.00 Mātes dienai veltīta Līvānu
kultūras centra amatieru izrāde
«Jaunsaimnieka līgavas». 10. maijā pulk-
sten 21.00 diskotēka no Rēzeknes.
- ◆ 11. maijā pulksten 14.00 Jaunsilavu
pamatskolā Māmiņu svētki.

«EZIS» un «ZĪLĪTE» maijā

«Ezis» — žurnāls maziem
bērniem:

- «Burtu stāstiņos» acina
bērņus kopā ar cūku Cecīliju
cept cukura cepumu lielavai;
- «Runča pasākās» stāsta
par bitīti Sindiju un miega pelīti;

par bitīti Sindiju un miega pelīti;
● «Eža» albumā rāda, kas noticis, kamēr Ernests
no Slokas gulēja pusdienas laiku;
● «Jauno dzejoļu» atvērumā publicē Māras
Cielēnas pantus;

● «Pagalma blēņās» liek minēt sajaukto zilbju
mīklas;
● «Ciparu lappusēs» mudina skaitīt, meklēt un
rakstīt.

«Zilīte» — žurnāls bērniem par
dabu:

- atklāj, kā stazds sacer savu
dziesmu;
- stāsta par Austrālijas ķen-
guriem, kukaiņēdāju sugu — reseni,
Viestura Klimpīņa grāmatu «Mū-
su putni»;
- atzīmēnot Imanta Ziedoņa dzimšanas dienu,
publicē viņa pasaku;
- noslēdzot konkursu «Dobumainais koks»,
vēstī par putniem un citām radībām, kas dzīvo
koku dobumos;
- jokoja un liek minēt uzdevumus;
- izsludina jaunu konkursu lasītājiem: «Novēro-
jumi dabā».

